

Ellenőrzik a magángazdaságok állományát

## Lerövidült a határidő



Fotó: Iszlai Anna (archív)

**Február 15-én lejár az állatállományok felmérési határideje, amit Maros megyében eredetileg a hónap végéig kellett volna megejtsenek. A mezőgazdasági minisztérium a gazdáknak járó támogatás kifizetésének meggyorsítására hivatkozva rövidítette le a határidőt két héttel.**

Szer Pálosy Piroska

Múlt héten átiratban értesítették az Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Hatóság Maros megyei kirendeltségének vezetőségét, hogy két héttel korábban kell befejezzék a megye állatállományának ellenőrzését azokban a gazdaságokban, ahol területalapú támogatást igényeltek.

Az Állategészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Hatóság Maros megyei kirendeltségének vezetője, dr. Kincses Sándor kérdésünkre meg-

erősítette, hogy felsőbb utasításra két héttel lerövidült a magángazdaságokban zajló állatállományok ellenőrzésének határideje. Az eredetileg február végéig tervezett ellenőrzések a területalapú APIA-támogatásban részesülő gazdák állatállományának a felmérését célozzák. Azoknak a gazdáknak ellenőrzik az állatállományát – fülszám, tartási körülmények, egyedszám stb. –, akik 2016-ra mezőgazdasági támogatást

(Folytatás a 4. oldalon)

## Versenyek, próbavizsgák

Jövő héten megkezdődik a 2016–17-es tanítási év második féléve. A diákok kilenc hetet járnak iskolába, a tavaszi szünet után ugyanis a húsvéti ünnep lejártával, április 19-én, szerdán kezdődik.

2.

## Tízmillió lej a Transilvania reptérnek

Az állami költségvetésben szereplő 10 millió lej segítség, de természetesen nem elegendő a beruházásra, amely a tervező szerint 77 millió lej. A pontos értéket akkor fogjuk megtudni – a cégek ajánlatai alapján –, amikor a versenytárgyalás lezajlik.

4.

## Lélekmunka

Lelki betegségek és egészség Erdélyben – Mit tehetünk lelki egészségünkért Marosvásárhelyen? – ezzel a címmel tartott prevenció előadást kedden délután a marosvásárhelyi Bernády Házban dr. Birtalan Katalin elmeorvos szakorvos.

5.

## Nehéz megállni a lejtőn

A nagyváradi mérkőzésen a végső kiemelés az első féldobban körvonalazódott, amikor a házigazdák több gyors ellentámadást értékesítve hatgólos előnyre tettek szert. Fordulás után megpróbált felzárkózni a marosvásárhelyi csapat, de csak csökkenteni tudta a különbséget.

9.

### Üzleteink:



- Kövesdomb, 1848. út 41-43 sz., a posta mögött
- Mini Intershop – a November 7. piacnál
- Mini Intershop – Tudor, 1918. December 1. út 175. sz.

Weboldalak: [www.intershopms.ro](http://www.intershopms.ro)

Telefon: 0751-138-177

**Kiszállítás hétfőtől péntekig 8-15 óra között. 50 lej felett a kiszállítás ingyenes!**  
**Minden kedden és pénteken friss baromfi-húst kapunk Magyarországról!**  
**Legjobb árak a városban!**

- Friss pulykamellfilé 24,95 lej/kg. Friss pulykanyak 10,95 lej/kg.**
- Friss pulykafelsőcomb 15,95 lej/kg. Friss pulykaszárnny 9,89 lej/kg.**
- Friss pulykahát 2,89 lej/kg. Friss pulykazúza 17,95 lej/kg.**
- Tipp: Házas ízek bográcsgulyás konzerv 500 g 6,95 lej/db.**
- Házas ízek sertéspörkölt 300 g 6,95 lej/db.**
- Házas ízek chillis bab darált marhahússal 400 g 6,95 lej/db.**
- Torkos babfőzelék kolbásszal 300 g 3,29 lej/db.**
- Torkos babfőzelék füstölt oldalassal 300 g 3,29 lej/db.**
- Menü húsgombócok paradicsommártásban 400 g 3,49 lej/db.**
- Menü babfőzelék kolbásszal 400 g 3,49 lej/db.**

**Intershop, megéri nálunk vásárolni!**

A MAGYAR ÜZLET

## Aktuális

### Sokan szavaztak, de nem elegendő

Antalfi Imola

A Grindeanu-kormány ezt jól „megúsztta”. Borítékolható volt az eredmény. A tegnapi bizalmatlansági indítvány közel háromórás vitáját követően a parlamentben a PSD, ALDE honatyái nem szavaztak, az RMDSZ pedig bejelentette, tartózkodni fog. Csupán 161 parlamenti képviselő, illetve szenátor gondolta úgy, hogy nem érdemel bizalmat az a kormány, amelynek eddigi ténykedése az elmúlt közel három évtized legnagyobb tömegmegmozdulásait eredményezte. Az a kormány, amely a parlamentet megkerülve első számú prioritásként fogadta el az emberek milliói által kifogásolt, a korrupt politikuskok elleni jogszerű fellépést megnehezítő 13-as sürgősségi kormányrendeletet, és az, amelynek vezetője a parlamentben az egységről, párbeszédéről, átláthatóságról szónokol, miközben a pártja az államfő leváltását követelő ellentüntetőköt próbálja kivinni az utcára.

Mialatt az Alkotmánybíróságon Klaus Johannis államfő és a Legfelső Birói Tanács beadványait vitatták, illetve a Bukaresti Táblabíróságon zajlottak a 13-as kormányrendelet kapcsán indított perek, a parlamentben a Ne emeljétek törvényerőre a lopást Romániában címmel hétfőn benyújtott

(Folytatás a 3. oldalon)

**FEBRUÁR**

**9., csütörtök**  
A Nap kel  
7 óra 36 perckor,  
lenyugszik  
17 óra 37 perckor.  
Az év 40. napja,  
hátravan 325 nap.

**IDŐJÁRÁS**

Felhős égbolt

Hőmérséklet:  
max. 4°C  
min. -3°C

**Isten éltesse!**

Ma **ABIGÉL** és **ALEX**,  
holnap **ELVIRA** napja.  
**ELVIRA**: arab-spanyol vagy gót  
eredetű. Előbbi esetben jelentése:  
fenséges, fennkölt, esetleg her-  
cegnő; utóbbi esetben: akit az  
ereklye megvéd.

**VALUTAÁRFOLYAM**  
BNR – 2017. február 8.

1 EUR	4,4888
1 USD	4,2168
100 HUF	1,4521
1 g ARANY	167,5996

**ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!**  
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő  
hónapra a Népújság szerkesztőségében:  
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,  
2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra  
között, szombat – vasárnap zárva.  
Tel. 0742-828-647

## Megyei hírek

### Lehet jelentkezni a méhészek báljára

A Maros Megyei Méhészek Egyesülete március 4-én 16 órai kezdettel tartja meg hagyományos bálját a marosvásárhelyi Víkendtelepen, a polgármesteri hivatal vendégházában. Jelentkezni, feliratkozni az egyesület székhelyén, valamint a méhészsüzletekben lehet február 28-ig.

### A Hacsek és Sajó a Bach borpincében

A nagy érdeklődésre való tekintettel, a közönség kérésére február 11-én, szombaton este 8 órától a Forradalom utca 4. szám alatti borpincében megismétlik Podmaniczky Szilárd Hacsek és Sajó című humoreszkjét Kinda Szilárd és Kozsik József előadásában. Ezt követően borkóstolásra kerül sor, majd Kozsik József humoros esti mesét ad elő (Szilágyi Domokos Pirocska és a Farkas).

### Kolpingosok Borzonton

Február 11-én, szombaton délután 5 órától a marosszentgyörgyi Kolping Család kórusa részt vesz Borzonton a művelődési otthonban Baricz Gergő Csillag című verseskötetének bemutatóján. A kötetet Bajna György költő-újságíró ismerteti. A kiszálláson Szántó Árpád általa megzenésített verseket, Szántó Edit népdalcsoport ad elő. Közreműködik még a gyergyóalfalvi Domokos Pál Péter Hagymányórzó Egyesület citerazenekara, Baricz Gergő és Fülöp Bence.

### Erdélyi kastélyépítéssel a historizmus korában

A Maros Megyei Múzeum szervezésében február 15-én 18 órától a Kultúrpalota kistermében kerül sor Bordás Beáta Erdélyi kastélyépítéssel a historizmus korában (1840–1914) című kötetének bemutatójára. A kötetet a szerző jelenlétében dr. Kovács András érdemes egyetemi tanár mutatja be.

### Márton Áron püspök temetése fotókon

Márton Áron erdélyi püspök temetése Török Gáspár fotóművész fényképeivel címmel kiállítás megnyitójára kerül sor február 12-én 12.30-kor a marosvásárhelyi Deus Providet Ház előcsarnokában. A tárlatot Oláh Dénes főesperes és Barabás Kisanna muzeológus nyitja meg.

### Borverseny Dicsőszentmártonban

Február 18-án, szombaton 17 órától a dicsőszentmártoni Három Fenyő vendéglőben borkóstolós vacsorával egybekötött borversenyre kerül sor. A rendezvényt a Szent Márton Borlovagrend szervezi, a talpalávalót a szászcsávási cigányzenekar húzza. A bormintákat – három 7 dl-es üvegpalack bort – és a benevezési díjat (10 lej) február 14-én 16 óráig kéri eljuttatni, a vacsorán való részvételt ugyanezen időpontig kéri jelezni a szervezők. A vacsora ára: 60 lej/fő.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

## Kezdődik a második félév

### Versenyek, próbavizsgák

**Jövő héten megkezdődik a 2016–17-es tanítási év második féléve. A diákok kilenc hetet járnak iskolába, a tavaszi szünidő ugyanis a húsvéti ünnep lejártával, április 19-én, szerdán kezdődik.**

Nagy Székely Ildikó

Összeállításunkban annak néztünk utána, hogy milyen versenyek várnak a gyermekekre az elkövetkező két hónapban.

A harmadik és negyedik osztályosok Brenyó Mihály pontszerző matematikaversenyének megyei fordulóját február 18-án, jövő hét szombatján tartják a Bolyai Farkas Elméleti Liceumban. Az országos döntőre március 17–19-én kerül sor ugyanott.

A másodikok kisdíjak Nagypapó mesefája elnevezésű mesemondó versenyének körzeti szakaszait szintén február 18-án rendezik meg. A megyei szakaszra március 11-én, szombaton Ákosfalván kerül sor, az országos döntőt majd októberben tartják.

A harmadikosok versmondó versenyének megyei szakaszára március 4-én, szombaton kerül sor a vajdaszentiványi iskolában.

Szintén a harmadikosoknak szól a monda- és regemondó verseny, amelynek körzeti szakaszait február 25-ig kell megszervezni. A megyei szakaszt március 11-én, az országost pedig április 7–8-án tartják meg.

A negyedik osztályosok számára szervezett Kis nyelvművelő anyanyelvi verseny megyei szakaszát március 25-én rendezik meg a Marosvásárhelyi 7-es Számú Általános Iskolában. Az országos döntő május 20-án Kézdivásárhelyen zajlik.

Az általános iskolák felső tagozatán a második félév legközelebbi fontos időszaka március 13–15-e, ekkor zajlanak ugyanis a nyolcadik osztályt végzők képességfelmérőjének „főpróbái”. 13-án román nyelv és irodalomból, 14-én anyanyelvből, 15-én matematikából próbavizsgáznak a kisérettségire készülők, a tájékoztató jellegű vizsgaeredményeket 31-én függesztik ki.

A XI. és XII. osztályos diákok számára szervezendő próbaérettségi is március 13-án a román nyelv és irodalom vizsgával kezdődik. 14-én anyanyelvből, 15-én a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 16-án a választott tantárgyból mérhetik fel jelenlegi tudásukat az érettségire készülők. Ez utóbbi tantárgyból csak a végzős évfolyamok próbavizsgáznak.

A kisérettségi előtt álló nyolcadiko-

sok és az érettségire készülők a tétel-mintákat megtalálhatják a tanügy-minisztérium [www.edu.ro](http://www.edu.ro) honlapján.

A tavaszi vakáció előtt a második osztályosok év végi tudásfelmérésére is sor kerül. A diákok április 10-én írástudásukat, 11-én olvasási képességüket bizonyítják anyanyelvből, 12-én matematikai ismereteikről, 13-án pedig arról adnak számot, hogyan tudnak románul olvasni, írni. A negyedikesek tudását a vakáció után mérik fel, május 3-án román nyelvből, 4-én matematikából, 5-én anyanyelvből vizsgáznak. A hatodikosok nyelvtudását és kommunikációs képességeit május 10-én tesztelik, 11-én matematikai és természettudományi ismereteiket kéri számon. A vizsgán elért pontszám tájékoztató jellegű, a minősítések nem kerülnek be az osztálynaplóba.



Fotó: Nagy Tibor (archív)

## Bocskai Napok 24. alkalommal

**A múlt tiszteletének jegyében idén is kulturális és közéleti programokkal ünneplik február 17–19. között a nyárádszeredaiak és vendégeik a huszonegyedik alkalommal megszerzett Bocskai Napokat.**

A háromnapos műsor igen változatos, február 17-én, pénteken 10 órától veszi kezdetét a Bocskai István Elméleti Liceumban a Fejedelem és kora című történelmi vetélkedővel. A pénteki programban szepel még teremlabdarúgó-mérkőzés, valamint kézműves-foglalkozás kisiskolásoknak. Este 6 órától a helyi polgármesteri hivatalban ünnepi tanácsulést tartanak, és Tóth Sándor polgármester köszöntőbeszéde után elismeréseket nyújt-

nak át azoknak, akik a közösség érdekében tevékenykednek. A szombati program délelőtt 11 órakor kezdődik a helyi művelődési otthonban, ahol Mihály Eszter nyárádszeredai képzőművész Hagymány és megújulás a nemezművészetben című kiállítása nyílik meg, majd Sárándi Tamás Levevényelt visszacsatolás. A magyar katonai közigazgatás Észak-Erdélyben, 1940 című könyvének a bemutatójára kerül sor. Délután 5 órától a Deák Farkas Általános Iskolában tartják A kisváros mint kistérségi központ című konferenciát. Ennek keretében Buksa Ferenc Erdélyben mindenki atyafi egymással – családfakutatás a Nyárádszeredán című előadást hallgathatják meg az érdeklődők, ezt követi Ráduly

Róbert, Csíkszereda polgármesterének az előadása. Este 8 órától a művelődési otthonban a Bekecs néptáncgyűttes Esszencia című produkcióját viszi színre.

A Bocskai Napok vasárnap is folytatódik, 11 órától ünnepi istentisztelet tartanak, majd ezt követően, a hagyományhoz híven, megkoszorúzzák a fejedelem szobrát. 13 órától a könyvtárban bemutatják Borbély László A politika színpadán című könyvét, 18 órától pedig a művelődési otthon ad otthont a középiskolások szalagavató ünnepségének. A háromnapos rendezvénysorozat vasárnap este a Bekecs étteremben borbemutatóval és borkóstolással zárul. (menyhárt)

## Különleges oka volt a szászrégeni robbanásnak

Tegnap lap számunkban lapzártakor hírelt adtuk, hogy a szászrégeni Terasz utcában gázzszivárgás miatt felrobbant egy ház. A kivizsgálás még folyamatban van. A gáz a háztól több mint 10 méterre levő utcai vezetékéből szivárgott. A gázvállalat szakértői úgy magyarázzák az esetet, hogy a csőből a

földbe jutó metángáz felszínre törését megakadályozta a befagyott föld, azonban utat kapott a ház felé, majd az alól a helyiségekbe szivárgott. Cigarettagyújtáskort robbant a felgyült gáz. A ház tulajdonosa, Pápai Lajos és veje jól van, menyé került súlyosabb sérülésekkel a kórházba. A ház teljesen összeom-

lott, a család rokonokhoz költözött – tájékoztatót Márk Endre alpolgármester, aki elmondta, kezdeményezni fogja, hogy a polgármesteri hivatal gyorssegélyt utaljon ki számukra, illetve valószínű, hogy a fűvőszekar, az RMDSZ helyi szervezete és az egyházak is összefognak a károsultak segítségére.

## Jótekonysági rendezvény

Február 18-án este 6 órától Kultúrpalotában az Együtt a Rákos Gyerekekért Egyesület zenés előadást szervez a Maros Megyei Tanáccsal és a Népművészeti Iskolával kö-

zösen. A One Up show jótekonysági műsorra a gyermekrák elleni küzdelem világnapja alkalmából kerül sor. A programban néptáncok, népdalok, illetve könnyűzenei előadások is szerepelnek. A bevételt a szervezet a rákos gyerekek támogatására fordítja.

**NÉPÚJSÁG**  
ÖNÁLLÓ  
MAROS MEGYEI NAPILAP  
Kiadja az IMPRESS KFT.  
FŐSZERKESZTŐ:  
Lapácsonyi Zsigmond  
LAPSZERKESZTŐK:  
Antalfi Imola  
Benedek István

**MUNKATÁRSÁK:** Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.  
**TÖRDELÉS:** Iszlai Anna, Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.  
**FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: [reklam@e-nepujasg.ro](mailto:reklam@e-nepujasg.ro), tel. 0742-828-647.  
**REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.  
**SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** [www.e-nepujasg.ro](http://www.e-nepujasg.ro) **E-mail:** [nepujasg@e-nepujasg.ro](mailto:nepujasg@e-nepujasg.ro)  
**Telefon:** titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.  
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.  
**Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben,** tel.: 0742-828-647.  
**Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 8-16 óra, péntek: 8-15 óra, szombat zárva, vasárnap: 10.30-14.30 óra között.



ISSN 1220-3475 (print);  
ISSN 1584-3238 (online)

## Elutasította a parlament az ellenzéki bizalmatlansági indítványt

**Elutasította a parlament az ellenzéki bizalmatlansági indítványt, amelyet azért terjesztettek be a kormány ellen, mert az sürgőségi rendelettel módosította január 31-én a büntető törvénykönyvet és a perrendtartást.**

A kormány döntése miatt nyolc napja tartanak a kormányellenes tüntetések, amelyek hatására a bukaresti kabinet vasárnap hatályon kívül helyezte a Btk.-t módosító rendeletet. Az ellenzék február 1-jén terjesztette be az indítványt, amelyet fenntartott a tegnapi parlamenti vitán. Az indítvány mellett 161 törvényhozó voksolt, ami nem volt elég a kormánybuktatáshoz, hiszen ehhez 233 szavazat kellett volna. Nyolcan szavaztak az indítvány ellen, és 33 érvénytelen voksot számoltak.

„Romániát egyre nehezebb jogállamnak nevezni, a hatalmi ágak szétválása pedig illúzió” – jelentette ki Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke a parlamentben, a bizalmatlansági indítvány vitáján. Kelemen Hunor kétségét fejezte ki: jogállam-e az, ahol nem tartják be a törvényeket, ahol az oktatási törvény egyes rendelkezéseit nem léptetik életbe, és ezért senkit sem vonnak felelősségre. „Milyen jogállamiság az, ahol a Románia által ratifikált kisebbségvédelmi szerződéseket, például a Kisebbségi Keretegyezményt, a Kisebbségi vagy Regionális Nyelvek Európai Chartáját nem alkalmazzák, nem tartják tiszteletben? Jogállam-e az, ahol újraállamosítják az egyházi ingatlanokat, és gúnyt űznek a tulajdonjogból?” – tette fel a szónoki kérdést az RMDSZ elnöke.

A kormányzó pártok honatyái részt vettek az indítvány vitáján és a szavazá-

son, hogy biztossítsák a parlament határozatképességét, de nem éltek szavazati jogukkal. A kormánykoalíciót a parlamentben támogató Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) is úgy döntött, képviselői és szenátorai nem vesznek részt a szavazáson.

A Ne emeljétek törvényerőre a lopást Romániában című bizalmatlansági indítvány szövegében az ellenzék azzal vádolta meg a kormányt, hogy belföldi és külföldi intézmények döntéseire hivatkozva és ezek mögé bújva „merényletet követett el” a román nép legitim érdekei ellen a Btk. módosításával. Az ellenzék szerint a kormány hivatali visszaélést követett el a rendelet elfogadásával, és ezt igazolja – állítja az ellenzék –, hogy annak szövegébe olyan paragrafust foglaltak bele, ami felmenti a kabinet tagjait a jogi felelősségre vonás lehetősége alól. Az ellenzék szerint a kormány azért

fogadta el a rendeletet, valamint a közkegyelemről szóló törvénytervezetet, hogy a kormányzó Szociáldemokrata Párt (PSD) és a liberális ALDE több elítelt vagy korrupció miatt büntető eljárás alatt álló vezetője kiszabaduljon a börtönből, illetve enyhébb büntetést kapjon.

Sorin Grindeanu miniszterelnök elmondta, megértette az utca hangját, és többet nem fog a kabinet ehhez hasonló kezdeményezéseket elfogadni. Hozzátette: kormányfőként részt akar venni a társadalmi béke helyreállításában, amire nagy szüksége van az országnak. A miniszterelnök okafogyottnak nevezte az ellenzék bizalmatlansági indítványát.

Liviu Dragnea, a PSD elnöke ismét megerősítette, hogy a pártja teljes mértékben kiáll a január elején hivatalba iktatott Grindeanu-kormány mellett, amely szerinte megerősödve került ki az elmúlt napok vitáiból és az újabb bizalmi szavazásból. (MTI)



Fotó: Radu Tuta, Agerpres

## Átadták a Marian Cozma Egyesületnek a Külgazdasági és Külügyminisztérium pénzadományát

**A Magyarországon gyilkosság áldozatául esett Marian Cozma halálának nyolcadik évfordulója alkalmából Ijgyártó István kulturális és tudománydiplomáciáért felelős államtitkár átadta a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) tízmillió forintos pénzadományát szerdán a sportoló nevét viselő egyesületnek Bukarestben.**

Az MKB Veszprém és a román kézilabda-válogatott játékosának emlékére édesapja, a szintén kézilabdázómúlta rendelkező Petre Cozma „Marian Cozma Egyesület” néven nonprofit szervezetként működő egyesületet hozott létre 2009-ben a hátrányos helyzetű gyermekek sporttevékenységének támogatása érdekében.

„Nagy megilletődéssel és rokon-

szenvvel figyeltük azt az áldozatos munkát, amelyet az édesapa fia emlékének megőrzésére, nagyon nemes formában végzett, létrehozva egy olyan egyesületet, amely célként tűzte ki, hogy a fiatalokat sportszeretetre, és a sporton keresztül erőszakmentességre, fairplayre és általában a másik tiszteletére nevelje” – magyarázta az MTI-nek Ijgyártó István. Hozzátette: ezek olyan célok, amelyekkel teljes mértékben azonosulni tud a KKM, ezért döntött – Magyarország bukaresti nagykövetségének javaslatára – úgy, hogy pénzadománnyal járul hozzá az egyesület célkitűzéseinek megvalósulásához.

Az államtitkár ugyanakkor felidézte azt a rendkívüli szolidaritást, amely megnyilvánult a románok és magyarok között a tragédia nyomán. Nyolc éve a

kiváló sportolóját gyászoló román médiában nagy elismeréssel beszéltek arról az együttérzésről, amelyről a veszpremiei, budapestiek és általában egész Magyarország tett tanúbizonyságot.

Ijgyártó István az adományt átvevő Petre Cozmával közösen szerdán megkoszorúzta az MKB Veszprém játékosának sírját Bukarestben.

A KKM államtitkára a szomorú évfordulóra időzített látogatása alkalmából George Ciambával, a román külügyminisztérium kétoldalú és euro-atlanti kapcsolatokért felelős államtitkárával is találkozott, akivel a Románia és Magyarország között másfél évtizede megkötött stratégiai partnerséget, a kétoldalú kapcsolatokat, európai témákat és az erdélyi magyarsággal kapcsolatos kérdéseket tekintették át. (MTI)

## A Frexit nem valószínű, de a Grexit kockázata ismét növekszik

**Londoni pénzügyi elemzők szerint a Frexit, vagyis Franciaország esetleges kiléptetése az EU-ból és az euróövezetből akkor is igen komoly politikai és jogi akadályokba ütközne, ha a tavaszi elnökválasztást Marine Le Pen, a Nemzeti Front vezetője nyerné. A Grexit, vagyis a görög eurótagság megszűnésének kockázata azonban ismét növekszik.**

Az egyik legnagyobb londoni pénzügyi-gazdasági elemzőház, a Capital Economics szerdai helyzetértékelése szerint a Frexit előtt emelkedő akadályok nem áthághatatlanok, de a folyamat korántsem lenne annyira zökkenőmentes, ahogy azt Marine Le Pen igyekszik beállítani.

A ház hangsúlyozza, hogy alkotmánymódosításra lenne szükség Franciaország kiléptetéséhez az EU-ból és az euróövezetből. Ennek elfogadtatása a parlamenttel nagyon nehéznek bizonyulna, a folyamat a végletekig elhúzható. Ebben a helyzetben marad a népszavazás Le Pen által egyébként is megígért lehetősége, ám a legutóbbi felmérések szerint az euró franciaországi

támogatottsága csaknem 70 százalékos.

Mindemellett Marine Le Pen megválasztása is változatlanul nagyon valószínűtlennek tűnik. Ha azonban a francia közvéleményben mégis történt akkora elmozdulás, amely elegendő lenne Marine Le Pen elnökké választásához, akkor valószínűsíthető lenne, hogy a franciák az euróövezettől is elhidegültek – hangsúlyozzák a Capital Economics elemzői.

A ház szerint mindezt egybevetve a Frexit kockázata továbbra is meglehetősen alacsony, de magasabb annál, mint amennyit a piacok jelenleg áraznak.

A francia államadós-kockázati mutatók mindazonáltal már kezdik jelezni a növekvő piaci aggályokat.

Az egyik vezető londoni piaci adat-szolgáltató cég, az IHS Markit szerdai kimutatása szerint a francia államadósági-törlesztési leállás rizikójára köthető piaci biztosítási cseretranzakciók (credit default swaps, CDS) középárfolyama egy hónap alatt 11, ezen belül csak a legutóbbi héten 9 bázisponttal emelkedett, és jelenleg 50 bázisponton jár.

Ez azt jelenti, hogy egységnyi, tízmillió dollárnak megfelelő névértékű fran-

cia államkötvény csődbiztosítása most 50 ezer dollárba kerül a piacon az irányadó ötéves lejáratra, csaknem negyedevel többre, mint egy hete.

A Capital Economics szerdai elemzése szerint azonban jelenleg a görög adósságválság újbóli fellángolása a még nagyobb kockázat, különös tekintettel a Nemzetközi Valutaalap (IMF) új helyzetértékelésére. A ház idézi az IMF-jelentésből azt az előrejelzést, hogy a hazai össztermékhez (GDP) mért görög államadósági-ráta 2060-ra 275 százaléka emelkedik.

A Capital Economics londoni elemzői szerint ebben a helyzetben növekszik annak a kockázata, hogy az IMF végül kiszáll a görögországi pénzügyi segélyprogramból. Ha ez megtörténik, akkor a német parlamentnek új, nagyobb német garanciaállalást is tartalmazó csomagról kell szavaznia, és erőteljes annak a valószínűsége, hogy ezt a berlini törvényhozás elvetné.

Mindez növeli Görögország törlesztésképtelenné válásának kockázatát, és ebből eredően növekszik a Grexit rizikója is – hangsúlyozzák a Capital Economics londoni elemzői. (MTI)

## Ország – világ

### Átmenetileg: Igazi Tiltott Sör

Átmenetileg Igazi Tiltott Sör néven forgalmazza gyártója az Igazi Csíki Sört – közölte a csíkszentsimoni sörgyártó az egyik közösségi portálon. A cég közölte, hogy a névváltás nem érinti a sör minőségét. A Lixid Project Kft.-nek január végén jogerős ítéletben tiltotta meg az Igazi Csíki Sör használatát a marosvásárhelyi táblabíróság. (MTI)

### Ellenzik a nyelv- és szimbólumhasználatot

Az elmúlt négy évben 104 nyelv- és szimbólumhasználati ügyben léptek fel Kovászna megye önkormányzatai ellen a megye prefektusai. A kormány helyi képviselőinek a fellépéseiről Tamás Sándor, a Kovászna megyei tanács elnöke tegnap sajtótájékoztatót számolt be Sepsiszentgyörgyön. A politikus cáfolta Sebastian Cucu prefektus január végi állítását, amely szerint csupán 38 ilyen eset lenne. Tamás Sándor elmondta, összesen 98 iratcsomót sikerült azonosítani, amelyek 104 esetet tartalmaznak, de hozzátette: előfordulhat, hogy nem teljes a lista. (MTI)

### Lehet, hogy menesztk?

Sorin Grindeanu miniszterelnök meghozta Florin Iordache igazságügyi miniszterrel kapcsolatban döntését, amelyet a csütörtöki kormányülés után jelent be. A kormányfő szerdán a parlamentben, a bizalmatlansági indítvány elutasítását követően elmondta, rövidesen beszélni fog az igazságügyi tárca vezetőjével, és a csütörtöki kormányülést követően értesíti a közvéleményt döntéséről. (Agerpres)

### Földrengés Vranceában

A Richter-skála szerinti 4,2-es erősségű földrengés volt szerdán 11 óra 52 perckor Vrancea megyében – jelentette honlapján az országos földfizikai intézet. A földmozgás 127,5 kilométeres mélységben következett be, Bukaresttől 154, Focșani-tól 44 kilométerre. Február elejétől Romániában már hét kisebb, a Richter-skála szerinti 2,23 és 4,2 fok közötti földrengést észleltek. Tavaly szeptember 24-én, illetve december 28-án jegyezték a legerősebb földrengéseket az országban, mindkét alkalommal a Richter-skála szerinti 5,3 fokos földmozgást mértek Vrancea térségében. (Agerpres)

### Pannogyűjtés Kolozsváron

A tüntetésekkel kapcsolatos pannókat és fényképeket gyűjt a kolozsvári Erdélyi Történelmi Múzeum. Az intézmény felhívással fordult a város lakóihoz szerdán, azt kérve, vigyenek be a 13-as rendelet elleni tüntetéseken használt pannókat, illetve a helyszínen készült digitális fényképeket, hogy azok bekerülhessenek a múzeum kortárs történelmi kollekcijába. A kezdeményezés ötletgazdája, Ioan Savu Gruitá, a kortárs történelmi részleg vezetője elmondta, a múzeumban rendelkezésre álló hely függvényében időszakos kiállításokat is szerveznek majd a beérkezett anyagból. „Korábban rendeztünk már kiállítást a választáson használt plakátokból is, szeretnénk egy adatbázist létrehozni arról, ami Romániában történik, mert 20 év múlva a mostani események történelemnek számítanak majd” – tette hozzá a múzeumi szöveg. (Mediafax)

## Sokan szavaztak, de nem elegen

(Folytatás az 1. oldalról)

és felolvasott bizalmatlansági indítvány vitája folyt. Sorin Grindeanu kormányfő válaszában igencsak békülékeny hangnemet ütött meg. Szerinte az elmúlt hetek történései megosztották a társadalmat, és nem lehet gyűlöletre építkezni. Párbeszédet, átláthatóságot ígérő felszólalásában kért ismét – másodsorra – bizalmat kormányának. Persze, közben nem felejtette el felsorolni mindazt a jót, amit a PSD programja ígér: nyugdíj- és minimálbér-emelés, adócsökkentés, infrastruktúra-korszerűsítés, kórházak, iskolák modernizálása. „A szűzen teljes 13-as rendeletről” – amint Cătălin Predoiu volt igazságügyi miniszter nevezte az elfogadott és utólag visszavont rendeletet – alig ejtett szót a kormányfő. A meakulpázással élesen ellentétes volt a PSD vezérének, Liviu Dragneának igen arrogáns és populista felszólalása, amiből kiderült, hogy a problémák okát nem a 13-as kormányrendelet tartalma jelenti, hanem a nem megfelelő kommunikáció. Fentieket a PNL elnöke, Raluca Turcan sikertelenül próbálta ellensúlyozni. Mint ahogy Traian Băsescu szenátor, volt államfő „pontositásai” sem sokat nyomtak a latban. A bizalmatlansági indítvány tehát – amint az várható volt – tegnap elbukott a törvényhozásban.

A kormány leváltásának kísérlete – vagy ha még tovább mennénk, előrehozott választások kiírása – nem sikerült, és a 13-as kormányrendeletben javasolt Btk.-módosítások továbbra is napirenden maradnak. Ezúttal a parlamenten a sor, hogy példásan (!) megmutassa, hogyan kell közvitát szervezni a tervezetről, és végül szavazással dönteni a törvénymódosításról. A 161 honatya és emberek százezreinek bizalmát elvesztett kormány pedig elkönnyelheti: kényelmes parlamenti többséggel a háta mögött sem tehet azt, amit akar.

## Lerövidült a határidő

(Folytatás az 1. oldalról)

igényeltek, és kedvező elbírálásban részesültek. Az igazgató kérdésekre kifejtette, a jelenlegi ellenőrzés első szakasza az ősszel zajlott, akkor 690 gazdaság állatállományát vizsgálták meg. A jelenlegi felmérést a héten be kell fejezzék, amit az adatbázisba való bevezetés követ. 425 háztáji gazdaságban kell az állatok nyilvántartását, az állatjóléti körülményeket megvizsgálni, illetve az egyedek számát ellenőrizni.

Amint felvetésünkre az intézmény vezetője kifejtette, a megyében január végén azonosított madárinfluenza-vírus miatti óvintézkedések megsokszorozták a Maros megyei szakhatóság munkatársaira háruló feladatokat. A határidő hirtelen eldöntött lerövidítése újabb terheket ró az intézmény munkatársaira, ugyanis a közel ötszáz gazdaságot tizen-

három csapat kb. harminc szakemberével ellenőrzik. A gazda kötelessége jelenteni az állatmozgást, mert amennyiben a bejelentett állatokból eladtak vagy levágtak, és nem jelentették, az kihágásnak számít. Amint az igazgató hangsúlyozta, a körzeti állatorvosok huszonnégy órával előtte jelzik az állattartó gazdáknak az ellenőrzés időpontját.

Maros megyében 425 gazdaságban kell ellenőrizni 5.567 szarvasmarhát, 25.513 juhot, 1.811 kecskét, 1.619 sertést. A december végi nyilvántartás szerint a megyében 78.300 szarvasmarhát, 10.700 lovat, 522.000 juhot, 36.000 kecskét, 85.000 sertést tartanak. A megye szárnyszállománya megoszlik a magángazdaságokban és a farmokon lévő közt: 550 ezret magángazdaságokban, 700 ezret pedig farmokon tenyésztnek. A méhcsaládok száma 46 ezer, míg a nyilvántartott kutyáké 60 ezer.



Fotó: Iszlai Anna (archív)

## Magyarellenes műsor miatt bírságot a médiahatóság

**Etnikai alapon diszkrimináló kijelentésekért, magyarokat sértő bizonyítatlan vádaskodásért és egyoldalú tájékoztatásért tízezer lejes bírságot szabott ki az Audiovizuális Tanács (CNA) a Realitatea hírtelevízióra kedden – tudta meg az MTI Borsos Orsolya Évától, a médiahatóság tagjától.**

A kifogásolt kifejezések Rareș Bogdan műsorvezető december 6-i Hatalmi játszmák című műsorában hangzottak el, a magyarellenes műsor miatt pedig a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) panasza nyomán indult vizsgálat, de az adásban elhangzottak miatt egyébként a CNA hivatalból is eljárta volna – magyarázta Borsos Orsolya Éva.

A választási kampány részeként adásba került beszélgetős műsor meghívottai – Dan Tănăsă, Ilie Năstase, Oreste Teodorescu – azt kommentálták, hogy Szijjártó Péter magyar külügyi és külügyminiszter megtiltotta a magyar diplomaták részvételét a december elseji román nemzeti ünnep alkalmából rendezett fogadásokon.

„Egy idő után a beszélgetés, hogy úgy mondjam, már kimerítette a gyűlöletbeszéd fogalmát. Mindhárom vendégnek voltak magyarellenes és RMDSZ-ellenes kirohanásai, a műsorvezető pedig nemhogy leállította

volna őket, hanem még úgymond lovat is adott alájuk” – magyarázta a CNA magyar tagja. Hozzátette: a műsorban a véleményeket tényekként állították be, és ezt sem korrigálta a műsorvezető, aki nem tett eleget annak a jogszabályi kötelezettségének sem, hogy a szóba hozott nemzeti, vallási kisebbség nézőpontját is ismertetnie kell, amennyiben az őket érintő téma kerül adásba.

A CNA szerint az adás ideje alatt olyan feliratok jelentek meg a képernyőn, mint: „Románia a magyar szélsőségesek ösztüze alatt”, „Magyarország három támadást intézett Románia ellen öt nap alatt”, „Budapest, előzmény nélküli provokációhullám”, „Román hazafit köptek le egy magyarországi téren”.

Miután a súlyosabb pénzbírságra vonatkozó első javaslat nem gyűjtötte össze a 11 tagú testület legalább hat tagjának támogatását, Alexandru Jucan CNA-tag kezdeményezésére döntött a testület a tízezer lejes bírságról.

Ugyanazon az ülésen a CNA 40 ezer lejjel bírságot szabott a Romania TV hírtelevízió, amiért a január 18-i adásában nem tett eleget a tárgyilagos tájékoztatás követelményének, amikor arról tudósított, hogy az államfő váratlanul megjelent a kormány ülésén. (MTI)

## Az RMDSZ is megszavazta a költségvetést

### Tízmillió lej a Transilvania reptérnek

**Keddi ülésén 208 támogató és 105 ellenző szavazattal fogadta el a parlament a 2017-es állami és társadalombiztosítási költségvetést. A szavazást követően Kelemen Hunor szövetségi elnök kijelentette, a költségvetéssel kapcsolatosan többször egyeztettek, ezek nyomán az RMDSZ-nek több javaslata bekerült a törvénybe. Ezért támogatták a költségvetés elfogadását.**

Mózes Edith

– Az állami költségvetésből 10 millió lejt kap Maros megye a repülőtéri kifutópálya rehabilitációjára. Mit jelent ez a megye számára? Mire elég? Mekkora összegre lenne szükség a kifutópálya rendbetételére és használatba adására? Ezzel a 10 millióval elindítható a beruházás, vagy van erre elkülönített összeg? – kérdeztük Péter Ferencet, a Maros Megyei Tanács elnökét.

A tanácselnök, aki éppen Brüsszelből jött haza, ahol a repülőtér ügyéről tárgyalta, kijelentette: – Az állami költségvetésben szereplő 10 millió lej segítség, de természetesen nem elegendő a beruházásra, amely a tervező szerint 77 millió lej. A pontos értéket akkor fogjuk megtudni – a cégek ajánlatai alapján –, amikor a versenytárgyalás lezajlik. Nemcsak a 10 millió lej a fontos, hanem az is, hogy az állami költségvetésben megjelenik a marosvásárhelyi repülőtér, ami azt jelenti, hogy a kormány is fontosnak tartja, hogy a Transilvania repülőtér újrainduljon.

Az összeg többi részét hitelből fogjuk fedezni, a hitelre a versenytárgyalás már elindult, várhatóan március végén fejeződik be, akkor fogjuk megtudni, melyek azok a pénzügyintézetek, bankok, amelyek szeretnék meghitelezni ezzel az összeggel. Az érdeklődés elég nagy, úgy látom, lesz bőven ajánlat. Természetesen, miután meglesz a szükséges összeg, azután tudjuk elindítani a versenytárgyalást a kivitelezővel. Szükség lesz még egy brüsszeli jóváhagyásra is. Mi mindent megteszünk, hogy a beruházás elkezdődhessen.

– Be tudják tartani a 2017 végi határidőt, ameddig a reptérnek meg kell felelnie az európai uniós műszaki feltételeknek?

– Azért voltunk tegnap Brüsszelben, hogy erről tárgyaljunk, hogy ezeket a kérdéseket megbeszéljük, és akkor fogjuk látni, hogy mennyire tarthatók a határidők, amikor a versenytárgyalások befejeződnek – válaszolta kérdésünkre Péter Ferenc tanácselnök.

**903 millió lej az észak-erdélyi autópálya építésére**

A szövetség tájékoztatója szerint a Romániai Magyar Demokrata Szövetség megszavazta a költségvetést, ugyanis az RMDSZ javaslatára több, az erdélyi magyarság számára fontos projekt finanszírozását teszi lehetővé: kétszáz lejjel nő a minimálbér, közel egymillió lejjel kapnak többet a tavalyi ér-

tékekhez képest a magyarokta megyék úthálózatuk javítására, 903 millió lejt irányoznak elő az észak-erdélyi autópálya megépítésére, illetve 18 millió lejt kapnak összesen a nagyváradi és a marosvásárhelyi repterek korszerűsítésére.

Szintén az RMDSZ javaslatára a kisebb-ségi szakmai továbbképző központ létrehozására a költségvetés kétmillió lejt irányoz elő, és megoldódik a magyar történelmi egyházak személyzeti gondjainak egy része.

Az észak-erdélyi autópálya építési munkálataival kapcsolatban Korodi Attila frakcióvezető elmondta, az RMDSZ kérte a bizottsági munkálatok során, hogy gyorsítsák fel a munkafolyamatokat a kivitelezés alatt álló szakaszokon Aranyosgyéres és Marosvásárhely között, illetve, hogy a sztráda Bors-Berettyószéplak közötti szakaszára, amelynek munkálatait tavaly leállították, mihamarabb írjanak ki újabb versenytárgyalást. „A Gyalu–Magyarnádas szakasz befejezésének támogatását is kértük, illetve az ehhez szükséges Szamos-híd versenytárgyalásra való kiírását és annak megépítését” – mondta Korodi, hozzátéve, hogy a büdzsé a dél-erdélyi autópálya Lugost Dévával összekötő szakaszára 805 millió lejt különít el, a Tordát Szászsebesselel összekötő sztrádára pedig 950 millió lejt.

Korodi hangsúlyozta, hogy az erdélyi megyék jelentős összegekben részesülnek infrastruktúrális befektetések kivitelezésére. Ennek értelmében minden magyarokta megyében átlag egymillió lejjel emelkednek a megyei önkormányzatoknak visszaosztott, megyei és községi utak javítására szánt összegek, ugyanakkor a csíkszeredai, gyergyószentmiklósi, maroshévízi, székelyudvarhelyi vasútállomások felújítására a Román Vasúttársaság fopénzalapokat biztosítani saját költségvetéséből.

A büdzsében több erdélyi város – Szatmárnémeti, Brassó, Élesd, Nagykároly stb. – környüriújének megépítése, illetve befejezése is szerepel, a marosvásárhelyi környüriúj építésére 106 millió lejt irányoznak elő.

A költségvetés állami forrásokat juttat olyan, nagy forgalmat lebonyolító országos jelzésű utak felújítására, mint a Dévát Nagyváradal összekötő út, a Nagyszeben – Medgyes – Segesvár út vagy a Marosvásárhely és Szászrégen közötti útszakasz.

Nem kerültek bele az idei költségvetési törvénybe, de a szállítási minisztérium saját költségvetéséből finanszírozza az Arad körülújtján található felújtjáró megépítését (5 millió lej), a Sepsibükcsád és Kézdivásárhely közötti országos jelzésű út munkálatainak megvalósíthatósági tanulmányát (200 ezer lej). Szintén a szaktárca büdzséjéből finanszíroznak a Marosvásárhely – Gyergyóditró és Gyergyóditró – Târgu-Neamț autópálya-szakaszok megvalósíthatósági tanulmányainak elkészítését.

## Az utca hatalmáról

Napok óta tüntetések zajlanak országsszerte. Ez egy olyan típusú megállapítás, ami már-már súrolja a közhely határát. Ugyanis ezt mindenki látja, aki bármely hírcsatornára kapcsol. Sőt részese lehet. Mindenkinek, aki egy kicsit is őszinte önmagához, felajánlatik az a kivételes privilégium, hogy esténként lemehe a térre és elvegyülhet a többé-kevésbé jelentős tömegben. Büntetlenül véleményt nyilváníthat a hatalomról.

Elvegyülhet a többé, de inkább kevésbé ismert emberek között. Sőt az egyre kevésbé ismertek közé állhat, járkaálhat, beszélgethet, büntetlenül behallgathat abba, miről beszélnek az emberek. Miből lett elegük, mitől forrott fel a vérük, mi történt velük a minap is, nevetgélést, vicceket hallhat vagy arról értesül akaratlanul, véletlenül, hogy miről értesült a tévéből, rádióból, újságból, a világhálóról a mellette

topogó. Kiemelhet a papírladából egy előre elkészített szellemes jelmondatot. Romániai magyarban szép politikai kölcsönzéssel és múlttal – lozinkát. (A lozung erdélyi magyar alakja.)

Esténként már/még hideg van, február elején járunk, a medve meglátta az árnyékát, a Trumppal dúsitott/búsitott Amerikában a mormota megpillantotta az árnyékát, ami a Kárpát-medencei és indián népi bölcsesség szerint hosszú telet jelent, egyben azt is jelzi, hogy a népi bölcsességeknek migránstermészetük van, ide-oda vándorolnak a kontinenseken, és nem tartóztathatja fel semmilyen drótkerítés, beutazási tilalom, vízumkényszer.

De tulajdonképpen nem is ezért kezdtem el az időjárás bölcseégeket kirakni közszemlére, hanem arra kívántam utalni, hogy Romániában az emberek imádnak este és

főleg télen tüntetni. (Vö.1989. december – 1990. február.) Kimenni az utcára, tömegesen kiözönlenni, ellepni a járdákat, megtörni a bezártaságot és az egyéni sötétséget.

**Csütörtöki kimenő**  
– Sebestyén Mihály rovata –

Így próbálják a tehetetlenséget, a fotelmagányt elűzni. Mellesleg most már a kormányt is. Hadd menjen. Még meg sem melegedett, csak magának fűtött be. Ritka szerencsétlen kézzel.

Egy barátom szerint a (hivatalban levő) kormányfő neve, a Grindeanu egy közép-erdélyi helységre utal, itt van nem messze, Kolozsvár felé – Gerendre. De nem Aranyos. Tényleg, egyáltalán nem aranyos kormánya. Inkább csökönyös és balgatag. Ugyanis baloldali és mind párttag. Akiknek van

főnökük, főtítkáruk, elnökük. Az erősebb, a megmondó, a hataloméhes, a nagy déli bábos, az összeszorított ajkú kormánycsináló, bulirendező, aki ugyanazt szajkózza, mint odaát: az utcákat és tereket estéről estére megtöltő tömeg mögött ott áll az ördögarcú milliomos, persze a magyar George Soros. (Szosos, Sörös, Szörös, már a kilencvenes évekből ismerős névvaltozatokban emlegetett félelemegyüttes, a lappangó antiszemitizmus biztos tünetjelzője.)

Bár én találkoztam egykor Bukarestben Soros Györggyel, váltottam vele pár jelentéktelen mondatot, sőt egy darabig – mandátumomat kitöltve – a Soros-alapítvány kolozsvári albizottságában is üldögéltem támogatásostoként, engem ezúttal elfelejtett értesíteni róla, hogy kerekedjek fel, menjek tüntetni a korrupciót pátyolgató, védő, sunyin éjjelkor rendelkező kormányzat ellen. Ennek a mulasztásnak fő oka, hogy találkozásunk

óta rendelkezem mobiltelefonnal, de a hívószámot nem közöltem vele, a vezetékes telefonkészüléket használaton kívül helyeztem, régóta porcicák lepik a lomkamrában (döbarré), és nem vagyok semmilyen állapotban a Facebookon aktív.

Nekem nem kellett biztatás. Én már akkor felfigyeltem erre a mögöttes szándékra, a törvénnyel, sürgősségi rendelettel takarózkodó jogi trükkre, mely a korrupciót és állami-önkormányzati szervezett lopást menteni igyekezett, amikor annak bevezetéséről maga a ferdeképű volt kormányfő, a Csorba fiú szólt. De ő és néhány józanabb funkci visszalépett, kihátrált. Még idejében.

Az ügy kirobbantója bukott ember, akit sem a nyugdíjmelés, sem az autonómia kapásból történő elutasítása nem menthet meg az (ideiglenes) süllyesztőtől. Nálunk minden lehetséges. Az is, hogy egyszer még érte fognak tüntetni...

# HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Tovább nőtt a légúti megbetegedések száma

## A három influenzás beteg közül egy meghalt

**Egy halálos áldozata van meggyénben az influenzának – tájékoztatott dr. Stelian Caraghiaur, a megyei közegészségügyi igazgatóság sajtószóvivője.**

A 45 éves férfit a megyei sürgősségi klinikai kórház intenzív terápiás klinikáján kezelték, de mivel más betegségekben is szenvedett, nem tudták megmenteni. Az áldozatnál az AHI vírust azonosították.

Ugyancsak az influenzavírus okozta egy 56 és egy 74 éves személy megbetegedését, akiket a fertőző betegségek 1-es számú klinikáján kezelnek. Amint a sajtóreferens elmondta, a vírust a Te-

mesvári Regionális Közegészségügyi Központban mutatták ki.

Az elmúlt héten eddig még nem tapasztalt méreteket öltött a légúti megbetegedések száma. A január 23–29. között nyilvántartásba vett 5.770 esethez képest 444-ggyel többen fordultak orvoshoz január 31-e és február 5-e között. Számuk jóval magasabb a múlt év hasonló időszakában bejegyzett 4.010 esetenél is. A kórházi kezelésre szoruló betegek száma viszont 64-ről 59-re csökkent.

Látványosan nőtt a tüdőgyulladásban szenvedők száma is. Az elmúlt héten 1.664 személynél állapították meg a betegséget, akik

közül 135-öt utaltak kórházba. Számuk 125-tel nőtt a korábbi héthez, és több mint 300-zal a múlt év hasonló időszakához képest.

A légúti megbetegedések magas száma miatt továbbra sem oldották fel megyeközpontunk kórházaiban a látogatási idő korlátozását. A megyei klinikai kórház egységeiben kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap 14-16 óra között egy személy látogathat egy beteget, a megyei sürgősségi klinikai kórházban kedden, csütörtökön és vasárnap 14-16 óra között megfelelő védőfelszereléssel engednek be betegként egy látogatót. (b.)

## Tizennégy új fejlődési zavart azonosítottak

A Nature brit tudományos lapban megjelent tanulmány szerzői több mint 4000 írországi és nagybritanniai család génjeit vizsgálták meg, a családokban legalább egy gyerek szenvedett fejlődési rendellenességgel.

A Wellcome Trust Sanger kutatóintézet 200 klinikai genetikus bevonásával végezte az elemzést. A kutatócsoport figyelmének középpontjában azok a spontán új génmutációk álltak, amelyekkel a szülők

nem rendelkeznek, csak a gyerek. Megállapították, hogy a vizsgált gyerekek nagyjából negyedének olyan új génmutációi voltak, amelyeket már összefüggésbe hoztak fejlődési rendellenességekkel. Ezenkívül azonosítottak 14 új fejlődési zavart, amelyek mindegyikét olyan spontán génmutációk okozták, melyeket egyik szülőnél sem lehetett kimutatni.

Azt is megállapították a kutatók, hogy a vizsgálatban részt vevő gyerekek mintegy 42 százalékánál va-

lószerűleg az egészséges fejlődésben fontos szerepet játszó gén egy új mutációjának számlájára írható a betegség. Kimutatták, hogy az idősebb szülőknek nagyobb eséllyel lesz új génmutáció miatt fejlődési rendellenességgel születő gyereke.

A kutatók szerint a világon évente születő 140 millió gyerekből majdnem 400 ezer jön világra új, spontán mutáció okozta fejlődési rendellenességgel. (MTI)

Hatásos a génterápia

## Az egerek visszanyerték hallásukat

**Egy magyar, amerikai és francia tudósból álló kutatócsoport először volt képes annyira visszaállítani egerek hallását, hogy azok érzékelni tudtak egy hangosabb beszélgetésnek megfelelő hangot, valamint a világon először sikerült a hallászavarral társuló egyensúlyzavarukat is gyógyítani – olvasható a Semmelweis Egyetem MTI-nek küldött közleményében.**

A veleszületett sükettség minden kétfedrek újszülöttet érint a világon, leggyakoribb oka a belső fül érzékelő szőrsejtjeinek betegsége.

Ezek a sejtek képtelenek az osztódásra és a megújulásra, így a születéskor jelen lévő sejtek élete végéig elkísérik az embert. A belső fül szőrsejtjei nemcsak a hangok érzékelésében játszanak alapvető szerepet, hanem az egyensúly-érzékelésben is, így a veleszületett sükettség egyes formái egyensúlyzavarokkal is társulnak – írta a közlemény. A génterápia az elmúlt években számos komoly eredményt ért el: a vakság gyógyításától az AIDS kezeléséig sok betegében nyújthat új reményt. A sükettség génterápiás gyógyítása még várat magára, ennek oka az, hogy a belső fül szőrsejtjei nagyon nehezen vehetők célba a génterápia klasszikus eszközeivel.

A Harvard Egyetem kutatói „a trójai faló” elvét használták, amikor a génterápiában jól ismert vírust

(AAV, adeno-asszociált vírus) becsomagolták a sejtek közötti természetes kommunikációban részt vevő, úgynevezett extracelluláris vezikulákba (sejten kívüli hólyagocskákba), így nyerve hatékonyabb géntátró rendszert.

A sejteredetű extracelluláris vezikulák fontos szerepet játszanak a sejtek közötti információcserében, szervezetünkben hatalmas mennyiségben megtalálhatók. Néhány éve tudjuk, hogy bizonyos vírusok képesek kihatolni a vezikulák nyújtotta lehetőségeket, és az immunrendszer elől elbújva képesek egyik sejtől a másikba átjutni.

A vezikulákba csomagolt AAV vírusokat sokkal hatékonyabban vették fel a belső fül halló és egyensúlyozó szőrsejtjei.

A beteg egerek belső fülébe újszülöttkorukban juttatták be a hibás gént. Az egerek a kezelést követően visszanyerték hallásukat, emellett a súlyos egyensúlyzavarnak nyoma sem maradt – írták a kutatók.

„Mivel az egerekben található hibás gén pontosan megfelel az emberi sükettség egyik fajtája génjének, így azt reméljük, 5-7 éven belül emberen is kipróbálható lesz a kezelés” – idézte a közlemény György Benecét, a tanulmány első szerzőjét, a Harvard Egyetem kutatóorvosát, aki a Semmelweis Egyetem Genetikai, Sejt- és Immunbiológiai Intézetében kezdte vizsgálni az extracelluláris vezikulákat, és szerzett PhD-fokozatot.

## Lélekmunka

**Leiki betegségek és egészség Erdélyben – Mit tehetünk lelki egészségünkért Marosvásárhelyen? – ezzel a címmel tartott prevenciós előadást kedden délután a marosvásárhelyi Bernády Házban dr. Birtalan Katalin elmeorvos szakorvos, aki a rendezvényen Lélekmunka című könyvét is bemutatta.**

Bevezetésképpen megosztotta diákkori tapasztalatait Marosvásárhelyről, a szörványközösségnek számító Gyulafehérvárról érkező orvostanhallgató lány tanulmányainak színhelyéről, kutatásainak eredményeiről, amelyeket rezidens orvosként végzett, és a helyi emberekről szerzett tapasztalatairól, amelyekre a járóbeteg-rendelőben dolgozó szakorvosként figyelt fel. Ezek készítették arra, hogy kimondja: bajban vagyunk, mert elhanyagoljuk a lelkünket, amely ha megbetegedik, az első tünetek megjelenése után két év is eltelik, ameddig komolyabb szakmai segítséget kap a beteg. Ez idő alatt abban re-

ménykedik, hogy el fog múlni, ami zavarja, de általában nem múlik el, sőt idővel beteg lesz tőle a teste, valamelyik szerve is.

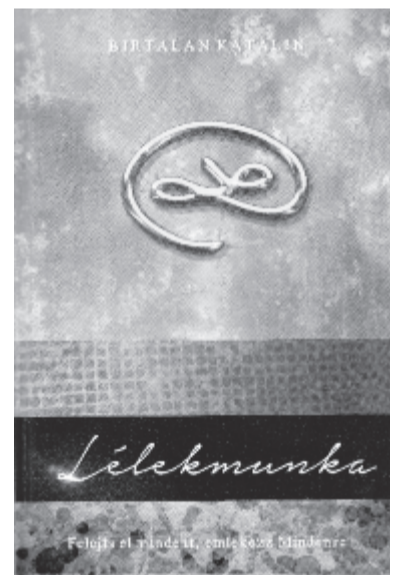
Elmondása szerint járóbeteg páciensei két nagy csoportra oszthatók. Egyrészt a 65 év fölöttiekre, akiknek meghalt a társuk, nincsenek már rokonaik, barátaik. Gyermekük külföldre távoztak, és meglazult vagy meg is szakadt közöttük a kapcsolat, rengeteg betegséggel élnek, gyakori a magas vérnyomás és a cukorbetegség, marokszámra szedik a gyógyszert, életkedvük alig van, nem tudnak aludni, szinte várják a halált. A másik nagy csoportot a 30-35 év közöttiek képezik, akik nagyon sok életvezetési nehézséggel küzdenek. Nincs munkahelyük, vagy ha van, nem szeretik, és kevés pénzért sokat kell dolgozniuk, ha van család, nem tudnak elég időt tölteni a gyermekkel, akikkel mind nehezebb bänni, a fiatal anyák tele vannak szorongással, hogy vajon jól teszik-e a dolgukat; más családokban hiába várják a kisbabát. A kilátástal-

anság, a félelem, a szomorúság daganatos megbetegedések, autoimmun betegségek megjelenéséhez vezet. A rendelőn kívül is sokan vannak ilyen helyzetben, akik nem kérnek segítséget, nem tudják hova, kihez forduljanak – hangsúlyozta Birtalan doktornő. Tapasztalatai szerint a félelem, a szorongás, a szomorúság az egyedüllétre, a kapcsolatok hiányára, megromlására, a szeretet elvesztésére, a torz énképre, a társadalmi elvárásoknak való megfelelési kényszerre vezethető vissza. Ezen a helyzeten szeretne segíteni, a megelőzést, a közönséggel való kapcsolatot vállalva. Úgy érzi, hogy a rendelőn kívüli személyes találkozások, beszélgetések során a tanácsalanoakat hozzásegítheti ahhoz, hogy megismerjék és igénybe vegyék a lehetőségeket lelki egészségük megőrzése és visszanyerése érdekében. Hozzátette, hogy saját tapasztalatból tudja, mit jelent egy iskola, egy osztály, egy közösség saját hangjának a megtartása.

A megelőzés és irányítás érdekében írta meg a *Lélekmunka* című könyvét is, amely arról szól, hogy többet kell törődni a lelkünkkel, különösen ebben a mai világban, amelynek nehéz felvenni a ritmusát. Elmeorvosként a munkája megköveteli, hogy hallja saját lelkének a hangját ahhoz, hogy mások lélekhangját felismerve segíteni tudjon. A lélekmunka azt jelenti, hogy néha nagyon aktívan meg kell dolgozni azért, hogy boldogok legyünk. Tudatos foglalkozást jelent a lelkünkkel, amelynek olyan teret, fontosságot kell adnunk a mindennapokban, akár a munkánknak, családjunknak, kedvteléseinknek, a tévének, a telefonunknak... Nemcsak önmagunkért, a közösségünkért is felelősséggel tartozunk. Beszélt szép gyermekkori élményeiről, ami esetleg pénzért vásárolható meg a mai

gyermekeknek. Majd rámutatott: a lélekmunka azt is jelenti, hogy értékeinknek vissza kell adni az igazi értékét. Sok esetben gyermeke egészségével fizet a szülő, amiért megfélekedezett az életben fontos dolgokról. Régen a nagyszülők tanították az unokákat a világ és az élet dolgaira, de ez a szerep ma megfordult, a gyermekek tanítják skype-olni a nagyszülőket. Az idősök nem kapnak teret arra, hogy betöltsék azt a szerepet, amire hivatottak, ezért az elszigetelődés, elidegenedés érzését, a „nincsen szükségünk egymásra” illúzióját élik át a háttérben a már említett problémákkal. A nemzedékek közti szerepek elvesztése, a kapcsolatok megbomlása, az a tény, hogy elbeszélünk egymás mellett anélkül, hogy hallanánk egymást, torz énképeink saját magunkról, ezekkel a problémákkal „kezdeni kell” valamit. Leiki egészségünk érdekében szerethetünk másképpen, talán egy kicsit könnyebben, megbocsáthatunk vagy bocsánatot kérhetünk, hálásabbak lehetünk, és szabadabban élhetünk. Itt, Marosvásárhelyen megígérhetjük, hogy nem hanyagoljuk el egymást, odafigyelhetünk a mellettünk levőkre – tanácsolta az előadó.

Majd könyvéről beszélt, amelyet négy hónap alatt írt meg, és ami nem tekinthető szakkönyvnek. Önismereti, öngyógyító írás, olyan történetekkel, gondolatokkal, élményekkel, amilyenekről az előadás során beszélt, és amelyekért érdemes élni. A könyvvel segítséget szeretne nyújtani azoknak, akik érdeklődnek a lélek dolgai iránt, és szeretnék megőrizni vagy visszanyerni lelki egészségüket. A lélekmunka a mi munkánk egymásért – hangsúlyozta, majd elmondta, hogy ahol van egy-két olyan ember, aki hisz abban, szereti azt, amit tesz, képes arra, hogy közösségének is a javát szolgálja. Könyvét magánkia-



dásban adta ki, és ragaszkodott ahhoz, hogy a közösségért is tenni akaró emberekkel dolgozzon. A könyvben választ talál az érdeklődő arra is, amiről előadásában nem beszélt, mert meglepetésnek tartogatta, hogy kik tartoznak a *Felejts el mindent, emlékezz Mindenne nemzedékhez*, a két rendszerben élt határgenerációhoz, amelynek tagjai újra meg kell találják magukat a világban.

Végül köszönetet mondott segítőtársainak, a Szövegkovács blog.hu-nak a szerkesztésért és a tördelésért, és az eventfilms.ro-nak a borítóért, a www.love2translate.com-nak a könyv terjesztésében nyújtott segítségért. Az előadást követően arra biztatta a jelenlevőket, hogy az eladásra kínált gazdag könyvkínálatból minden résztvevő válassza ki a saját lélekmunkájának megfelelő könyvet. A Lélekmunka első kiadásán minden példányért kapott összegből egy euróval a székelyudvarhelyi Reménység Egyesület munkáját támogatja, amely nehéz anyagi helyzetben levő leukémiás és daganatos gyermekeket segít itt Marosvásárhelyen is. (bodolai)



## Kötődések és elszakadások

## Otthon és haza (2.)

**Vannak, akiket akarattal vagy akaratlanul messze sodor a sors, és szülőhelyüktől kisebb vagy nagyobb távolságra alapítanak otthont. A romániai magyar újságírók egyesülete által szervezett múlt nyári temesvári riporttábor során több Marosvásárhelyről elszármazott ismerőssel volt alkalmam találkozni. Az európai hangulatú, rendezett nagyváros légkörében arra voltam kíváncsi, arról faggattam őket, hogy meddig, hogyan lehet a szülőhelyet, a szemléletmódot formáló iskolai évek színhelyét otthonként megőrizni. Mikor és hogyan változnak azok a finom erővonalak bennünk, amikor az új otthon átveszi a korábbi szerepét? Kérdéseimre egy színművész, egy református lelkész, egy korábban diplomataként dolgozó rádiós kolléga és egy vállalkozóként induló újságíró válaszolt. Szavaik nyomán erdélyi életutak napfényes és árnyékos szakaszai is felvillannak az exvásárhelyi temesvári magyarokról szóló írás első része után ebben a második, záró részben is.**

Bodolai Gyöngyi



**Fall Ilona színművész, a Temesvári Rádió magyar adásának egyik alapítója**

– A színészi pályán 56 év áll mögöttem, ebből 25 év a rádióhoz is kapcsolódik, amikor párhuzamosan végeztem mind a kettőt – kezdjük a beszélgetést szép régi bútorokkal berendezett belvárosi lakásában.

Fall Ilona boldog embernek tartja magát, akit jókedvében teremtett az Isten, hiszen annyi szépet és jót kapott az élettől, hogy színpadon és rádióban azt szeretné ma is továbbadni. Ezt a boldogságot az élet apróbb és nagyobb örömei táplálják, a szívesen végzett munkából származó elégtétel mellett az is például, ha a gyermekkor ízeit sikerül belevarázsolni a készülő süteménybe, ha felismerik a nagyváros rengetegében, és színpadi teljesítményét virággal jutalmazták. Ameddig közösségben van az ember, és érzi, hogy hasznos munkát végez, addig él – jelenti ki határozottan.

*Kérdeznem sem kell, már mondja is, hogy merre található a boldog élet forrása:*

– Tősgyökeres marosvásárhelyi vagyok. Gyermekkoromban a főtér volt a játszóterem. Szüleimmel az Apollóban laktunk, későbbi lakásom pedig a régi CEC-iroda fölött volt. Szülővárosom, fiatalságom színtere ma is benyomások, élmények sokaságával él bennem, amelyek egyéniséget alakítottak.

Mindig színésznő akartam lenni, kivéve azt a pillanatot, amikor egy szovjet film hatására, amelynek egy piros kendős mozdonyvezető nő volt a főszereplője, elhatároztam, hogy én is mozdonyt fogok vezetni. Ez volt az egyetlen rövid félrelépésem a színházról, ahova már öt éves koromtól úgy jártam, mint haza. Az Apolló-beli nagy lakásunkból ugyanis elvettek két szobát, ahova színészeket költöztettek. A Székely Színház előadásain nőttem fel, emlékszem például a Bánk bánra Delly Ferencsel, Kovács Györggyel, Szabó Ervinnel... A színművészetre a származásom miatt nem vettem fel, így a Pedagógiai Főiskola román–magyar szakán végeztem. Akkoriban Péterffy Lajos udvarolt nekem, és ahogy végeztünk, a Sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színháznál kezdtek a pályát. Így hát nem tanítottam egy napot sem, hanem amióta az eszemet tudom, színésznő vagyok. Néhány évet Szentgyörgyön töltöttünk, amikor egy fesztiválon a Brassói Drámai Színház igazgatója, a hírneves Sic Alexandrescu, aki tudta, hogy mindketten jól beszélünk románul, megkérdezte, hogy nincs-e kedvünk oda szerződni. A szentgyörgyi vezetéssel támadt nézeteltérések miatt az ajánlatát elfogadtuk. A megbecsülés, a siker ellenére a szívünk mégiscsak a magyar színház felé húzott, ezért amikor Dukász Anna lett az igazgató, és visszahívott, mi szívesen

mentünk. Erős és jó repertoárral felépített színházat teremtett, de a lakásunk továbbra is Brassóban volt, és onnan ingáztunk. Egy alkalommal, amikor az országúton integettünk az autóknak, mert éppen nem volt vonat, érdekes véletlenül Sinka Károly, a temesvári színház igazgatója vett fel. Szó szót hozott, majd meghívott Temesvárra. Szép, nagy város, egy helyen lesz a lakásunk és a színház is – gondoltuk végig, elfogadtuk az ajánlatot, és azóta is itt „nyüvöm” a temesvári színpad deszkáit.

*– Amikor azt mondod, hogy hazamész, a haza mióta kezdte Temesvárt jelteni? –* kérdezem.

– Soha. Idestova ötven éve jöttem el szülővárosomból, de ma is oda megyek haza. Én azt hiszem, hogy aki marosvásárhelyi, a gyökerei olyan mélyen lefúródtak a földre, hogy azokat nem lehet kitépni. Érdekes példa erre, hogy amikor New Yorkban turnéztam, valaki megkérdezte, hogy tulajdonképpen honnan származom. Amikor meghallotta, hogy eredetileg marosvásárhelyi vagyok, pillanatok alatt négyen vettek körbe, szintén marosvásárhelyiek, és érdeklődtek, hogy mi van a Kultúrpalotával, a Városházával, hogy megvan-e még a Bulevárd sétány... Ott tapasztaltam meg a marosvásárhelyi kötődések erősségét, azt, hogy az amerikai nagyvárosban hosszú ideje élők sem tudják elfelejteni. A családom, az édesanyám és a testvéreim is ott voltak, ezért gyakran mentem haza.

*– És mit jelent számodra Temesvár?*

– Megszoktam. Kialakult egy baráti, ismeretségi kör, s bár nem szánom dicsekvésnek, de érzem, hogy a közönség az első fellépésemről kezdve a szívembe zárt, és mai napig abból a szeretetből táplálkozom. Minden ideköt, de az otthon mégiscsak ott van.

Temesvár nagyváros a szó legszorosabb értelmében. Sokrétű, soknyelvű, ahol nem léteznek azok a nemzetiségi megkülönböztetések, mint más vidékeken. A családok annyira összekeveredtek, hogy nem lehet különbséget tenni, hogy valaki tiszta bolgár, szerb vagy más nemzetiségű. Tekintettel arra, hogy közelebb volt a Nyugathoz, fekvése a város szellemiségére is rányomta a bélyegét, meghatározta az emberek mentalitását. A temesvári román embernek is egészen más a viselkedésmódja, társadalmi megnyilvánulása, udvariassága, mint az ország belső részében lakóknak. Ezt megszokja az ember, és természetesen érzi.

*– Véleményed szerint a kisebbségi magyaroknak a nagyváros összetartó erőt, vagy a gyorsabb beolvadást jelenti?*

– 1989 előtt a színház nagy összetartó erőnek számított, mint az egyetlen olyan hely a templomok kivételével, ahol találkozhatott mindenki, kommunikálhattak egymással ismerősök és ismeretlenek, egy közösséget alkotva. 1989 után a színháznak ez a feladata részben megszűnt, és már nem is tudja teljesíteni. Létrejött ugyan sok civil szervezet, de meglátásom szerint hiányzik az a nagyobb közösség, ahol az összes kicsi szervezet tagjai összegyűlhetnek, hogy a közös dolgaikat megbeszéljék. A közönség soraiból gyakran hangzik el a kérdés, amit egyébként a rádiós munkám során is megtapasztalok, hogy miért nincs a felvonások között szünet, ami alkalmas nyújt a találkozásokra, és a beszélgetések során hozzásegít egyeseket a darab jobb megértéséhez. Nem lenne szabad hagyni, hogy a színház összefogó kapocs szerepe megszűnjön.

*– Sikeres pályád során gondoltál-e arra, hogy „átigazolj” a marosvásárhelyi színházhoz?*

– Nem, bár egyszer Harag György főren-

dezőnek volt egy olyan ötlete, hogy menjünk a férjemmel együtt. Én viszont arra gondoltam, hogy a saját hazájában senki sem lesz „próféta”, ráadásul ott voltak még a nagy egyéniségek: Tanai Bella, Erdős Irma, Bács Ferenc, Szamosi Kornélia... Azért, hogy megkérdezzem, „tálalva van-e”, nincs értelme Temesvárt itt hagyni. Bár a maszek műsorommal bejártam az egész világot, örövendek, hogy volt annyi józan eszem, hogy rájöjjenek, haza csak azért mennék, hogy valóban otthon legyek, de ez a pályám, a karrierem kárára válna.

A közhelynek számító, de kihagyhatatlan kérdésre Fall Ilona azt válaszolja, hogy számára a legkedvesebb szerep az, amit éppen játszik.

– Utoljára Blaha Lujza szerepét alakítottam, de a Mánás Miska Rolláját például 350-szer játszottam, hogy már visszafelé is el tudtam volna mondani a szöveget. Bár a drámai szerepekről illene beszélni, ha sikerekről van szó, a falu rossza Rózsiját kell említenem. Sinka Károlynak az volt az elve, hogy Temesváron, ahol nem sok magyar intézmény működik, a színházra nagyobb, nehezebb feladat hárul, mint azokban a városokban, ahol népes magyar közönség létezik. A szórványban ki kell szolgálnia a közönség minden rétegét, hozzá kell szoktatnia a színházhoz, egészen addig, amíg az övének érzi, és csak azt követően lehet elkezdni a nevelésüket.

Gyermekkoromban megfigyeltem, hogy a színházba járó közönség felvette a szép ruháját, felhúzta a szép cipőjét. Amikor idejöttünk Temesvárra, még itt is ünnepe volt a színházba járni. Emlékszem, lestük, hogy egyesek ötször-hatszor is megnézték egy-egy előadást, mindig ünneplőben. Ma már nincs így, bár én továbbra is azt hiszem, hogy a színházat, a színészt meg kellene tisztelni azzal, hogy ne csak egyszerűen az utcáról menjen be a néző, hanem lélekben is, külsőségeikben is felkészüljön az élményre.



**Bartha Csaba, a Temesvári Rádió magyar adásának szerkesztője**

*– Marosvásárhelyről indultál, rádiós újságíróként a Bácsfővárosában élsz és dolgozol. Mióta gondolsz egyértelműen Temesvárra, amikor kimondod, hogy hazamegyek?*

– 1963-ban születtem Marosvásárhelyen, gyermekkorom egy részét a Vitéz Mihály (volt Klastrom) utca 54. szám alatt a nagymamám házában töltöttem. Édesapám, aki kényszerűségből lett labororvos, a Zsil völgyébe, Lupényba helyezték. Az I-VIII. osztályt ott végeztem. Ezt követően teljesült édesapám vágya, hogy visszakerüljünk Marosvásárhelyre, és ott járjam a középiskolát. A négy líceumi évet a Bolyaiban töltöttem. Bár a lelkem mélyen operatorként a tévés-filmes szakmát szerettem volna választani, a feltételek láttán és az akkori kilátásokat számba véve lemondtam róla. Mivel a műszaki tantárgyak is érdekelték, a temesvári műegyetem gépészmérnöki szakát választottam. Édesapám ismerőse biztatott, hogy ez a szak olyan, mint az általános orvosi, minden lehet belőle... És lett is.

A választásomnak volt egy előzménye is, negyedik osztályos koromban egy délutánra elmentünk Temesvárra, ami nagyon megtetszett. Tiszta volt, szép tágas utcákkal, sok fával, parkokkal, és meghatározó módon életben először ott ettem hot-dogot. Ez olyan hatással volt rám, annyira visszavágytam, hogy a nagy távolság ellenére egyértelmű volt, hogy Temesváron tanulok tovább.

*– Egyetemi hallgatóként milyenek láttad a várost?*

– Egy egészen más világ nyílt meg előttem. Első-másodéves koromban már meg-

értintett a nyitottsága. A Zsil völgyéből a Bolyaiba kerülve volt bennem egy feszültség, hogy vajon megfelelek-e az elvárásoknak. Otthon számított, hogy ki milyen nemzeti-ségű. Temesváron ez már nem volt lényeges. Rengeteg baráttra tettem szert. Az első perctől kezdve azt éreztem, hogy egy érdekes, színes világba kerültem. 1983-ban, amikor a katonaság után elkezdtem az egyetememet, még voltak szerbek, svábok és sok magyar diák. Akkoriban még azt mondtam, hogy hazamegyek Vásárhelyre, ami állandó téma volt a velem egy városból való kollégákkal. Időközben kezdtem annyira jól érezni magam, hogy az utolsó évet megismételtem, hogy egy ideig még temesvári egyetemista lehessenek. Így értem meg az 1989-es forradalmat, amely után gyökeresen megváltoztak a nézeteim. Nem foglaltam el a kinevezésem, és miután egyetemistaként a diákrádióval dolgoztam, amikor elindult a magyar adás, átigazoltam a Temesvári Rádióhoz, ahol az ifjúsági műsorokat szerkesztettem. Érdekes időszak volt, bárki megszólalhatott, én pedig lelkesedésemből végeztem ezt a munkát, de közben rájöttem, hogy a szaktudásra is szükség van. Hogy megtanuljam a szakmát, a Telescola újságíróiskola operatőr szakára felvételiztem, és minden hétvégén ingáztam Budapestre. Azt követően kezdtem el együttműködni a Magyar Rádióval, és közben 1991-től televíziózni is a városi televízióval. 1997-ben, a Telescola befejezése nyomán főállású rádiós-ként beiratkoztam az Eötvös Loránd Tudományegyetemre, ahol a posztgraduális képzés keretében rádiós újságírást tanultam. A sors úgy hozta, hogy 1999-ben, mire kijártam a televíziós iskolát, a Román Televízió temesvári körzeti stúdiójánál Brindusa Armanca lett az igazgató, és felkértek, hogy szerkessem az akkor induló magyar műsort. Ez már más, igényesebb munka volt, sokkal jobb felszereléssel, mint a városi televízióval. 2007-ben Brindusa Armanca kinevezte a budapesti Román Kulturális Intézet élére, és többszöri kérésére elmentem igazgatónak, holott korábban azt hangoztattam, hogy a szórványújságírást soha nem fogom abbahagyni. Már csak azért sem, mert a Magyar Rádió és az MTV temesvári tudósítójaként is dolgoztam. A diplomata státus egy új, érdekes világot nyitott meg számomra. Hat év után tértem haza. A televíziós futószalagmunka és a rádiózás együtt túl megerőltetőnek tűnt, ezért megmaradtam a rádióval úgy, hogy néha készítek egy-egy tévériportot is.

*– Mióta számítod igazi temesváriának magad?*

– Most már bátran mondhatom, hogy az vagyok. 1995-ben egy napsütöses délután kerékpárral mentem végig a villamosok mellett a Bega áruháza előtt, és akkor éreztem, hogy ez a város az enyém is, hogy vigyáznom kell rá, másokat is erre biztatva. Szerettem megmutatni a rejtett szépségeit, amelyeket ismerem, hogy a mindenkori vendég is jól érezze magát. Bár „lapos”, és én a telet kedvelem, sízni szeretek, amit itt nem lehet, mégis van egy különös varázsa, élnek benne olyan emberek, akikkel meg lehet találni a közös hangot. Amikor ideérkeztem, még azt hittem, hogy Vásárhely a világ közepe. Egy-két év után rá kellett jönnöm, hogy ez nem pont így van, és nehezen dolgoztam fel. Nagyon szeretem a zenét, és a temesvári pezsgő zenei életet megtapasztalva rendkívüli élményekben volt részem még akkor is, ha nem magyarul énekeltek, de úgy éreztem, hogy miénk, az enyém is ez a tér.

Amikor a '90-es évek közepén egy alkalommal bánáginak neveztem magam – az itteniek ugyanis kikérik maguknak, hogy ők nem erdélyiek, hanem bánágiak –, megboldogult Koczka György kollégám, akihez nagyon ragaszkodtam és szinte a fiának tekintett, visszakérdezett: te beszélés németül és szerbül is, mint egy tősgyökeres bánági? Mondtam, hogy németül egy keveset, szerbül nem. Ennek ellenére magamba szívtam ennek a városnak a szellemét, ahol a többi kisebbséggel megtaláljuk a szót, mert azonosak a problémáink, és ahol szót értünk a többséggel is, hiszen tősgyökeres temesváriként a feleségem is közülük való.

A hajdani évfolyamtársaim, barátaim elmentek, sokan közülük külföldön élnek. Én azért maradtam, és a hatévnyi budapesti kitérő után is viszonylag könnyen visszazoktam, mert továbbra is itt érzem a legjobban magam.

## Divatos hajszínek

### Casoni Szálasi Ibolya

Most, hogy már tudjuk, 2007-ben milyen frizurák divatosak, nézzük meg, milyen hajszín talál hozzájuk. Mint a divat minden területén, idén a hajszín is a természetes árnyalatokban a legdivatosabb.

A szőkek előnyben vannak, mert a könnyedséget, bájt sugárzó búzakalászsztól az eperszínig át a mézszínűig minden divat. Ha még divatosabbak akarunk lenni, válasszunk meleg aranyszőke árnyalatokat, viszont ugyanolyan divatosak leszünk, ha hideg északi szőket vagy platinaezüst és arany árnyalatokat keverünk árnyékolástechnikával. Egy másik topon levő hajszín a stílusos hideg hamuszürke több árnyalatban, mely minden korosztályhoz illik.

A hideg és meleg színek találkozása az ideai hajszíndivat sztárja, az

eperszőke révén teljesebb ki. Ezt a hatást úgy érzük el, hogy a búzakalászsztól a hűvös rózsaszín tincsekkel keverjük. Ez az eljárás rendkívüli stílusos, könnyed megjelenést eredményez. Főleg fiataloknak ajánlott.

2007-ben a sötétszőke, barna és vörös hajú hölgyek sincsenek hátrányban, mert a hideg sötétszőke, a gesztenyebarna vagy aranybarna árnyalatok feldobhatják frizurájukat.

A barna hajú nők is változatos, szédítő, természetes színárnyalatoknak örülhetnek idén, mint a fahéj-, csokoládé- és szarvasgombaszín.

A vörös hajúak is szerencsésekként érezhetik magukat, mert a ritkító narancsszínű árnyalatok helyett a tompa, kissé fakónak ható vörös árnyalatok viszik a prímet, mint az arany és sárgaréz árnyalatai.

### A hajfestési technikák

Ezek körül a legaktuálisabb az „ombre”, árnyékolás. Ezt főleg két-három kontrasztos szín alkalmazásával érzük el. Minél kifejezettebb a kontraszt, annál rafináltabbnak hat a frizura.

Egy másik árnyékolási technika, a „sombre” esetében a színek közötti átmenetnek menedékesnek kell lennie.

Ezek az árnyékolási technikák egyediségükben is univerzálisak, mindenképp illenek, hajhossztól és korosztálytól függetlenül, valamint érdekes frizurák is készíthetők belőlük: egyedi konty, francia fonat stb.

Idén a tincselési technikák is divatosak, viszont ezúttal új változatokban, például kontrasztosan, mint már említettük az „ombre” árnyékolás esetében.

A természetes hatás érdekében válasszunk hasonló árnyalatú színeket, mint például a világos gesztenyebarna – búzaszemszín – sárgaréz árnyalat kombinációját.

Egy másik formája ennek a kaliforniai árnyékolás (tincselés), amely napégette hatást kelt.

A hajszínválasztás szabályaiból az első, amit szem előtt kell tartanunk: a bőrszín.

A világos bőrűeknek a stylistok főleg platinaszőke árnyalatokat ajánlanak, melyek kihangsúlyozzák az illető hölgy „hideg” szépségét.

Ha arcunk hófehér, a legjobban a kontrasztos csokoládé- és fahéjszín árnyalatok emelik ki.

A sárgás arcszínhez gesztenyebarna árnyalatok találnak.

A vörös hajúak tartózkodjanak a kontrasztos árnyékolástól, főleg monokromatikus árnyalatokat válasszanak.



Országunkban termő gyógynövényekből készült gyógyhatású anyagok (V/3.)

## A tarackbúza



### Veress László

A segesvári patikamúzeumban van egy olyan patikaedény is, amelynek az egykori materia medica tartalma növényi kivonat volt, de a feliraton nem a növény latin neve szerepel. Egyik fajanszedényen ez olvasható: *Extractum graminis liquidum*, ami folyékony fűkivonatot jelent. Valójában folyékony tarackbúza-kivonatot tartalmazott az edény. A tarackbúza latin neve *Agropyron repens*, további magyar nevei: tarfű, ebgyógyító, vadbúza. Európa, Ázsia, Észak-Afrika mérsékelt égövi kopár területein, legelőkön, réteken, felhagyott szántókon előforduló gyomtársulások gyakori alkotóeleme. Gyakran kifejezetten terhes gyomnövény, a kertesek réme, mert ha meglepszik a kertben, szinte lehetetlen kiirtani. Föld alatti, világos színű tarackjai minden darabjából újból teljes értékű növényt képes kihajtani. A beteg kutyák kiássák és megeszik a tarackbúza gyökerét, hogy meggyó-

gyuljanak, ezért angol neve „dog grass”, azaz kutyafű.

Már az ógörög gyógyítók is használták húgyúti megbetegedések kezelésére. Elődeink a XVIII. században vizelethajtóként, hólyaghurut, vesekő, köhögés, légcsőhurut és bőrbetegségek kezelésére alkalmazták folyékony kivonatot.

Több méter hosszú és elágazó tarackjait virágzás idején (június-augusztus) gyűjtik, megtisztítva napon szárítják. A népi gyógyászatban tea formájában vizelethajtóként, hólyag- és vesekő-megbetegedésekben, valamint köhögés és légcsőhurut ellen használatos. Egy csésze tea készítéséhez két kiskanál száraz tarackgyökeret szokás főzni 10-15 percig. Koleszterincsökkentő, vértisztító, húgsav őrítését elősegítő, féreghajtó, természetes antibiotikum. Főzetét külsőleg nehezen gyógyuló sebek, pattanásos bőr és végtagduzzanatok esetén alkalmazzák.

A homeopátiában húgyúti gyulladásra rendelik.

## Ötletelő Bandi Katival (3.)

### A délutáni és a koktélruháról

– A divatba visszatért ruha dél-éltre ajánlott változatai után mit tanácsolsz egy délutáni eseményre? – kérdeztem Bandi Kati textilművésztől.

– Vannak munkahelyek, munkakörök, foglalkozások, amelyek megengedik, hogy olyan öltözké- ben induljunk el reggel, ami kis módosításokkal (smink, kiegészítők) az egész napos programra megfelel, ha a szoros időbeosztás miatt nem jut idő az „átváltozásra”. Amennyiben lehet, igazán érdemes egy-egy esemény kedvéért „átváltozni”, hiszen mi leszünk ennek fő hasznélvezői! Az események dresskódjának megfelelően, eleget teszünk a társadalmi elvárásoknak, miközben az átváltozás önma-

gunkra is jótékony hatással van. A napunk szakaszolását, az eseményre való hangulati rákészülést és környezetünk megbecsülését annak kellemes visszajelzéseit tükrözik.

Hangsúlyozni szeretném a dresskód fontosságát, hiszen a stabilabb társadalmakban ezt már az eseményre kiküldött meghívókon is feltüntetik a „white tie – black tie” megjelöléssel. Ez nyilván már nem a férfiak által viselt nyakkendő szí- nét jelenti. Az elvárás nem betartása komoly „penalizálással” jár az illető kör részéről. A „túlöltözés” éppen úgy, mint az „alulöltözés”.

– Gondolom, mindenki szeretne a délutáni, esti ünnepi eseményen elegáns lenni, de ahogy mondtad, elő-

fordul, hogy a délutánba nyúló munkaidő, a távolságok miatt, a mai dolgozó nőknek nincs alkalma munka után hazamenni, hogy felvegye az estélyi ruhát, amit nem szívesen viselne munka közben, bizonyos munkahelyeken nevelés- ges is lehet. Mi tanácsolsz ilyen esetekben?

– A reggel egész napjukat indító nők számára jó ötlet lehet az angol királyi ház nappali eseményein oly-

délután (este) le- vetve, megmutatkozhatnak az alatta egész nap rejtve maradt „ínyencségek”: szabadon hagyott váll, dekoltált hát, derék hangsúlyozása, díszít- mények stb.



gyakran látott ruha és kabát együt- tes. Természetesen azonos anyagból készítve, és gondosan ügyelve arra, hogy a felső ne a „klasszikus” blé- zerhossz legyen, hanem a ruha hosszával azonos, vagy csak egy kis- cit rövidebb. Ilyenformán a felsőt



Amennyiben megengedhetjük magunknak az átváltozás luxusát, akkor már csak azt kell felmérnünk, hogy az esemény jel- lege kér-e (m e g e d e) valamiféle per- szonalizálást, egyénre szabást. Min- denképpen „puccosabb” anyagokat engedhetünk meg magunknak, mint délelőtt: selyembársony, csipke, brokát, selyem, hímzés stb. A na- gyon heterogén társaságot összetere- lő eseményre legkönnyebb

elővenni a „kis fekete ruhát”, ami mindannyiunk ruhatárában ott van (vagy lesz). Ez a legkönnyebb, fe- lelősségvállalást nem igénylő meg- oldás. Természetesen az csak jót tehet neki, ha csipke és egyéb érte- kes kombinációkkal díszítjük, vagy akár hímzéssel színesítjük.

Az események jó része megengedi az egyéniség megnyilvánulását, sőt a manifeszt hozzáállást. Ilyenkor elő- vehetjük kedvenc stílusunkat (amit esetleg a munkahelyi dresskód miatt nem viselhetünk egész nap), megmu- tathatunk egy bármilyen szempont- ból való hovatartozást, vagy éppen teljes semlegességünkkel tüntete- tünk. (bodolai)



## Negyvenhetedik nyelvlecke

# Csak megtanítanak engem is angolul!

Ötvös József

Az egykori rendőrségi épület földszinti termeiben több szívet-lelket csalogató létesítmény működik. Ezeknek én is jobban örülök, mint az egykori vállalatokéknak. Kár is lenne ilyen szép épületben olyan csúnya dolgokkal foglalkozni, mint a lehallgatás, vallatás, beszerzés. Valahogy el sem tudnám képzelni azokat a kínos, megalázó, primitív kihallgatásokat és dadogó vallomásokat egy főtéri, egykor szép szecessziós épület nagy szobáiban. Remélem, nem az a jó emberöltőnyi idő volt a legfontosabb és legértékesebb korszak az épület történetében.

Egyébként van itt minden, ami – Arany János szavai szerint – „szem-szájnak ingere”: vendéglő és falatozó, kávézó és téstázó, italkimérés és kocsmá. Ott is díszlegnek a feliratok, hol románul, hol angolul, csak éppen magyar szót nem látnak sehol. Sebaj, ezt a felhozatalt a brexites angoloknak, a skót dudásoknak és a walesi bárdoknak készítették, ha majd erre járnak, érezzék jól magukat. Legálábbis erre utal az Old city – lounge faragott cégér.

Elárultam már, hogy nem vagyok nyelvtelenség. Fiatalkorom idejének terhes visszaemlékezéseiben gyakran jelenik meg az orosz nyelvvel való kínlásom. Ma még inkább hibávaló időpocsékolásnak tartom, mivel sohasem lib-

bentették meg előttem egy moszkvai vagy szentpétervári út esélyét. Akkor meg nekem tudni oroszul? Tolsztojt és Dosztojevszkijt magyar fordításban olvastam. Az orosz kultúrát ma is csodálattal figyelem, és nem csak azért, mert Putyin elég gyakran jár Budapestre. Ha minket zárt határral és gépfegyveres határőrökkel választottak el egymástól, miért is kellett nekünk nyolc éven át oroszul tanulni? Végre megválaszolhatná valaki ezt a kérdést.

Németül valamennyire megtanultam, mert az akkor még itt élő evangélikus szászokon keresztül és a kétévete megengedett NDK-s utazások során német nyelvű teológiai szakkönyveket szerezhettünk be. Nem Goetheért vagy Heinrich Böllért tanultam

meg valamennyire a nyelvet, hanem a szakmai hasznosságért. Az én nemzedékem a francia vagy az orosz nyelv között választott, csak keveseknek adatott meg a lehetőség, hogy az iskolában angolul tanuljanak. Talán azért sem lettem világotutazó, s ebben a korban már nem is számítok átrepülni az óceán túlsó partjára. Csakhogy a dolgok nem mindig úgy történnek, amint mi elképzeljük, mert Feigenbaum (fügefa) úr főtéri hagyatéka, palotája angolul int felém.

Pontosan húsz évvel ezelőtt tartották Debrecenben a Református Világszövetség 23. nagygyűlését, amelyre az öt világrész mindenikéből jöttek résztvevők. A kollégium étkezdéjében felszolgált ebédnél találkoztam Japánból érkezett küldöttekkel, amint három ültek egy négyszemélyes asztalnál. Németül kérdeztem rájuk: szabad-e a negyedik szék? Mire ők rövid fejbiccentéssel intettek – leülhetek. Magamban elkönyveltem, ezt az ebédet is csendben fogom elfogyasztani, mert nincs közös nyelvünk. Mielőtt elkezdtek volna kanalazni a levest, a nagyobbik fiamtól tanult két japán szó egyike jutott eszembe: itadakimaszu – jó étvágyat. Még rendesen ki sem mondtam a bűvös szót, a három japán felugrott a székéről, mellre szorított kézzel meghajoltak előttem, majd ebéd közben jól elbeszélgettünk németül.

Azóta tudom, hogy vannak az idegen nyelvekben bűvös szavak, amelyeket jó lenne megtanulni. Próbálom is megjegyezni az Old city – lounge feliratot, ha az utóbbi időben divatos migránsok erre vetődnek, tudjam én is nekik megmutatni: ez itt egy erdélyi óváros angol kiadásban.



Fotó: Nagy Tibor

## Új helyszínen a budapesti Csángó Bál

A Millenáris parkban rendezik meg február 18-án a Csángó Bált, amelynek gálaműsora az újjévköszöntő hejgetéstől a farsang végi húshagyókeddig tartó időszakot fogja át, bemutatva a moldvai és gyimesi farsangi szokásokat.

A Kisebbségekért – Pro Minoritate Alapítvány és a Moldvai Magyarok a Moldvai Magyarokért Szövetség huszonegyedik alkalommal rendezik meg a bált, amelynek fővédnöke Áder János köztársasági elnök.

A csángó magyarok hagyományos budapesti fesztiválja egész estés – tizenkét órán át tartó –, párhuzamosan futó programokból álló rendezvénysorozat. A színpadi műsort több helyszínen zajló táncbázis, koncertek, énektanítás és más programok követik.

Közreműködnek a hagyományokat jól ismerő zenészek, énekesek és táncosok Diószénből, Pusztinából, Külsőrekecsinből, Klézséről, Somoskáról és Gyimesből.

Színpadra lép mások mellett Kacsó Hanga Borbála, Nyisztor Ilona, Petrás Mária, Szalóki Ági, Antal Tibor, Benke Róbert, Dresch Mihály, Hodorog András, Legedi László István, Román Stefan, Tímár János, Tímár Viktor, a Fanfara Complexa, a Juhász Családi Zenekar, a Kőketánc gyerektáncbázis, a Servet zenekar, a Somos együttes, a Zurgó együttes, valamint Bálint Róbert és Gyúr Gabriella, a Fölszállott a páva csángó díjazottjai. A színpadi műsort megelőzően tartják a Kőketánc gyermektáncbázisát, amelynek a korábbi években hatalmas sikere volt a kisgyermekes családok körében. Szintén a gálaműsor előtt gasztronómiai bemutató lesz a Millenáris park B épületének előterében, ahol a közönség megismerheti, hogyan készül a puliszka.

A műsort követő, hajnalig tartó táncbázisban a nézők is tevékeny részeseivé válhatnak e kultúrának. A programnak ebben a részében a moldvai és gyimesi hagyományörző csoportok segítségével tanulhatják meg az érdeklődők a csángó magyar táncokat.

A Hyde Parkban		POÉN 1.	FÉRFINEV (FEBR.28.)	G.BRUNOSZÚ LÓVÁROSA HUNYADI L. NÁDORA	IDŐS (RÓV.) JAPÁN DRÁMAI MŰFAJ	NEBRASKAI VÁROS	NÓTLEN FÉRFI	...MIRO, SPANYOL FESTŐ	DIZOLVÁL	BALZSAM BIZTATÓ-SZÓ	UGANDAI POLITIKUS	FRANCIA RT.	ÉLETÚT	PÁRATLAN ZABLA!	ÉSZAKÍR TERROR-SZERVEZET
		N													A
		FRANCIA ZENE-SZERZŐ (EDUARD)			USA-FOCISTA BÁRÁNY-HANG					MAJOM-KENYÉRFA FELTÉVE					
		BECÉZETT ERIKA		TE ÓKORI HÁRMAS FOGAT						TÉLI CSA-PADÉK KULTÚR-NÖVÉNY		A RÁDIUM VEGYJELE SZELLEMI ALKOTÓ			OLASZ AUTÓJEL RÁDIUSZ
		KASSÁK L. LAPJA VOLT		TEJFORRÁS HERING-FELE HAL					ELÉG (LATIN) ...CERETELI (GRUZ KÖLTŐ)					KÍGYÓHANG KÖNNYZEIK	
POÉN 2.	N	FLORIDAI VÁROS	ERD. MAGY. KÖZMŰVE-LŐDÉSI EGYESÜLET	A BALATON FOLYÓJA	ASSZONY-NÉVKÉPZŐ TELEKVÉGI	AZ ARGON VEGYJELE FÜR... (SZÍN.NŐ)	BANK-BETÉTI FRANCIA RT.	NÉVELŐ MŰVELT HÖLGY		NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS NÉMA NŐKI			ZUG, KUCKÓ GÉPEMBER		
		ÁLMOSS ANYJA			AUTÓVER-SZENYŐ BUENOS... (ARGENTINA)		ALASZKAI FOLYÓ ARANY. J. TERHE				KEZDŐ-PONT JAP. ELEKTR. MÁRKA				
		ARCJÁTÉK			ÖSZTÖKÉL CSERJE		CIGÁNY-GYEREK PÁDIMEN-TUM				FINOMMŰ-SZERÉSZ AZ EGYIK MŰZSA				
		CSONGRÁD MEGYEI VÁROS		BALEÁR SZIGET OLASZ NÉVELŐ		ELBESZÉLŐ KÖLTÉSZEZET FRANCIA ARANY				SÉRÜLÉS A BÁRIUM VEGYJELE			ARUTÉNIUM VEGYJELE ELÉGEDET-LEN AZ EB		
		EZ AZ ITTENI		TOJÁSHÍMZŐ ESZKÖZ HEVÉNY		ALGÉR. VÁROS LAKÓJA ELŐKÉLŐ				NAGYTESTŰ HÁZÁLLAT NAGYLEVELŰ NÖVÉNY				FÉLIG ÍRI PARIPA	
		... A HAZA (PETŐFI) TILTÓSZÓ		RACHMANI-NOV OPE-RÁJA SILBAK		REZULTÁNS UGANDAI POLITIKUS			FÜGGŐZÁR-RAL ELLÁT EGÉSZ RÉSZE						SÉRT
			MAGUK USA-TAG-ÁLLAM	ÁSVÁNYI FŰSZER OLASZ PÉNZ VOLT	PAJTA SZÍNÉSZ (TIVADAR)	HEKTOLTER (RÓV.) ...EBCSONT BEFORR	A SZIRÁF ROKONA ÖLLŐS ÁLLAT	SZLÁV IGEN TÖRÖK CSÓNÁK		HATBÓL KETTŐ! INNALÓ			...ROY (W. SCOTT) HASAD A TŐ JEGE		
		MAGYAR TOTEM-MADÁR		VÖRÖS DRÁGAKÓ BECÉZETT MÁRIA			JAPÁN PORCELÁN-MÁRKA ALÁ			SPANYOL ARANY ARAB FÉRFINEV			HELYESLÉS LEKVÁR		ÁSÍTÓ HANG HEVES M. KÖZSÉG
		VER	KAMION-JELZÉS CSAK A KÖZEPÉN!		MOTOR FOR-GÖRÉSZE KILOGRAMM (RÓV.)										
				SÍRÁSRA KÉSZTET FÉLSZI!		KERTI VIRÁG EZERI!				RÁMIZ... ALBÁN POLITIKUS BEFUTI!				CÉGFELE (RÓV.) NEVELŐ	
		IPARI TANULÓ													L.N.J.

Február 2-i rejtvényünk megfejtése: **Az élet feltérképezetlen terület, lépésről lépésre derül ki, hogy milyen.**





## Filmet forgatnak Gotovináról Goran Visnjiccsel a főszerepben

**Filmet forgatnak Horvátországban a korábban háborús bűnökkel vádolt Ante Gotovina nyugalmazott tábornokról Goran Visnjiccsel, a Vészhelyzet horvát orvosaként ismer Kovac doktorral a főszerepben.**

A horvát közszolgálati televízió megbízásából készülő film és televíziós sorozatot Antun Vrdoljak rendez. A produkció közel 10 millió kunába kerül és 2018-ra készül el. A forgatókönyvet Nenad Ivanovic Harcos, kalandor és tábornok című könyvéből adaptálták.

A szerződés aláírásakor a rendező úgy nyilatkozott: a film Gotovina tábornokkal való barátságából nőtt ki, az ötlet pedig

akkor jött, amikor a tábornokot le tartóztatták. „Naivan arra gondoltam, hogy a film leforgatásával segíteni tudunk majd neki” – mondta. A most 62 éves extábornok – a francia idegenlégió egykori katonája – volt az 1995 augusztusában végrehajtott, Vihar fedőnevű horvát hadművelet parancsnoka a szerbek lakta Krajina térségében. Az ügyészség adatai szerint a krajainai művelet során 324 szerb polgári személyt és katonát öltek meg, csaknem 90 ezer szerbet erőszakkal elűztek otthonából. Ante Gotovint többévi rejtőzködés után, 2005 decemberében a Kanári-szigeteken, Tenerifén egy luxusszállodában tartóztatták le.

A hágai ENSZ-törvényszék fel-

lebbviteli tanácsa azonban nem látta bizonyítottnak sem azt, hogy kifejezetten a polgári lakosok voltak a szerb települések ellen intézett tüzértámadás célpontjai, sem azt, hogy Gotovina olyan intézkedéseket mulasztott el, amelyekkel meg tudta volna akadályozni a menekülő szerbek sérelmére elkövetett bűnös cselekményeket.

Horvátországban máig nemzeti hősnak tekintik Gotovint, felmentését 2012-ben országszerte kitörő lelkesedéssel fogadták, hazatérését pedig 80 ezren ünnepelték Zágráb főterén. A volt tábornok az elmúlt években elzárkózott minden politikai szerepléstől. Zárában (Zadar) él, ahol tonhaltanyázzal foglalkozik. (MTI)

## Petíció a farkasok védelmében

**Miután a szlovén kormány az idén tíz farkas kilövését engedélyezte, amely az országban élő populáció mintegy ötödét teszi ki, civil szervezetek aláírásgyűjtésbe kezdtek, és petíciót nyújtottak be az alkotmánybírókhoz az állatok védelme érdekében – közölte a szlovén közszolgálati televízió kedden.**

A petíciót, amely az öldről megállítást követeli, 22 ezren írták alá több országból. Kezdeményezői azt állítják, hogy a kormány döntése 10 farkas és 93 medve kilövéséről a „vadászlobbi” hatása, és ellentétes az európai vadon élő növények, állatok és természetes élőhelyeik védelmével szlovén berni egyezményrel, amelyet Szlovénia is aláírt. A kormány korábban azzal indokolta döntését, hogy elejét akarják venni a vadállomány növekedésének, mert az erdők mellett élő emberek gyakran pa-

naszkodnak, hogy a vadállatok pusztítják a haszonállat-állományt.

A beadvány kezdeményezői viszont úgy vélik: a támadások száma így növekedni fog. Ezt azzal magyarázták, hogy a farkasok sikeresen csak csoportban tudnak vadászni, és amennyiben megbom-

lik a rend a farkakban, sokkal több egyéni támadásra kerül majd sor.

Szlovénia azon európai országok egyike, ahol a medvék száma igen nagy. A ország területének 60 százalékát erdők borítják, ahol mintegy 500 medve és körülbelül 50 farkas él. (MTI)



Forrás: Ecolounge/WWF/Sergey Gorshkov

## Két hónapra bezárják a Lenin-mauzóleumot Moszkvában

**Február 16. és április 16. közötti időszakra tervezett felújítási munkálatok miatt bezárják Vlagyimir Iljics Leninnek, a bolsevik forradalom vezetőjének a földi maradványait őrző mauzóleumot a moszkvai Vörös téren – jelentette kedden az Interfax orosz hírügynökség az orosz Szövetségi Őrszolgálatra (FSZO) hivatkozva.**

Az 1924. január 21-én elhunyt

bolsevik vezető holttestének élethű formában tartására szolgáló biokémiai munkálatokat két évente szokták elvégezni, utoljára erre 2015 februárja és áprilisa között került sor. A mostani munkát a Gyógy- és Illatos Növények Összoroszországi Tudományos Kutatóintézete fogja elvégezni Leninnek a halála után bebalzsamozott testén. A bolsevik vezető öltözködését néhány évente cserélni.

A mauzóleum épületének nagy-

szabású felújítását 2013-ban végezték el.

Lenin elhantolásáról az elmúlt években többször is vita bontakozott ki, de az orosz közvélemény nem jutott egyértelmű álláspontra. Vlagyimir Putyin erről úgy nyilatkozott, hogy a kérdést „óvatosan” kell megközelíteni, elkerülendő „a társadalom megosztását”.

2017-ben lesz az orosz bolsevik forradalom 100. évfordulója. (MTI)



Forrás: Femina.hu

## Két robottávcso épül Magyarországon

**Két új, 80 centiméter tükörátmérőjű automatizált távcso épül Magyarországon többek között szupernóva-robbanások, gammakitörések és fekete lyukak okozta csillagpusztulások vizsgálatára – közölte a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) kedden az MTI-vel.**

A Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal és a Nemzetgazdasági Minisztérium által meghirdetett Stratégiai kutatás-fejlesztési műhelyek kiválósága című pályázati felhívásban az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont és a Szegedi Tudományegyetem által alkotott konzorcium Tranziens Asztrofizikai Objektumok nevű projektje 687 millió 369 ezer 737 forint összegű támogatást nyert – olvasható a közleményben.

A projekt elsődleges célja olyan új, ismeretlen vagy kevésbé ismert természetű asztrofizikai jelenségek felfedezése és kutatása, amelyek a Földön megszokottól nagyon eltérő körülmények között keletkeznek. Ilyenek lehetnek például a nagy energiájú csillagrobbanások (szupernóvák), a gammakitörések, az

összeolvadó neutroncsillagok vagy fekete lyukak és más, hasonlóan extrém folyamatok. Mindezek vizsgálatára a konzorcium külön erre a célra új, automata üzemű robottávcso-rendszert fejleszt ki és helyez üzembe magyarországi csillagvizsgálókban. Ezek a modern távcsovek egyben a magyarországi megfigyelő csillagászat műszerparkjának megújítását is szolgálják.

A projekt legfontosabb eredménye egy új, számítógép-vezérelt csillagászati mérőrendszer kifejlesztése lesz.

A kutatók az újonnan beüzemelt automata mérőrendszerrel olyan rövid idejű, izgalmas jelenségeket is tanulmányozhatnak majd, mint a gammakitörések optikai utófénylése, a gravitációshullám-források esetleges elektromágneses sugárzása vagy a gyors rádiókitörések optikai megfigyelése.

Mint írják, a projekt megvalósulásával nemcsak Magyarországon, hanem regionális szinten is egyedülálló csillagászati mérőrendszer válik elérhetővé a kutatók számára. A mérőrendszer teljes egészében a tervek szerint 2018 végére készül el. (MTI)

## Több mint 450 óriás geoglifát fedeztek fel az Amazonas esőerdőiben

**Mintegy kétezer éve átalakították az amazóniai esőerdőket az őslakosok, akik több száz hatalmas, rejtélyes földerődítményt építettek a térségben, a tömeges erdőirtás következtében már több mint 450 nagy mértani geoglifát, vagyis csak madártávlatból látható rajzolatot tártak fel brit és brazil kutatók a nyugat-brazíliai Acre szövetségi államban.**

A szakemberek egyelőre még csak próbálják megfejteni ezeknek a rejtélyes helyeknek a funkcióját. Valószínűtlennek tartják, hogy falvakra lenne szó, mivel a régészeti feltárások során nagyon kevés leletre bukkantak. Alaprajzuk azt sugallja, hogy nem védelmi célokból építették a földsáncokat, és a kutatók úgy vélik, hogy csak időszakosan használták őket, esetleg vallási rituálék helyszíneként.

Ezek az árkok mintegy 13 ezer négyzetkilométernyi területet foglalnak el. Felfedezésük megdőnti azt a feltételezést, hogy az esőerdő ökoszisztémája embertől érintetlen volt – olvasható az EurekAlert tudományos hírportálon.

„Az a tény, hogy ezek a helyek évtizedeken át a kifejlett esőerdő alatt rejtőztek, megkérdőjelezi azt az elképzelést, hogy az amazóniai erdők érintetlen ökoszisztémák. Azonnal meg akartuk tudni, hogy

vajon a térség már erdő volt-e, amikor a geoglifákat építették, és hogy az emberek mekkora hatást gyakoroltak a tájra, amikor ezeket a földsáncokat készítették” – hangoztatta Jennifer Watling, a Sao Paoló-i Egyetem és az Exeteri Egyetem kutatója, az amerikai tudományos akadémia folyóiratában (PNAS) közzétett tanulmány egyik szerzője.

A szakembereknek sikerült rekonstruálniuk hatezer év vegetációját és tűzhasználatát két ilyen, geoglifák által határolt helyen. Kiderítették, hogy az emberek jelentős mértékben megváltoztatták a bambuszerdőket, és a geoglifák építéséhez időszakosan, kismértékben irtották az erdőt.

Ahelyett, hogy nagy kiterjedésű erdőket irtottak volna ki a geoglifák építéséhez vagy mezőgazdasági használatra, az őslakosok úgy alakították át környezetüket, hogy az értékes fákra, köztük a pálmára összpontosítottak, mintegy létrehozva a hasznos erdei termékek ös-kori szupermarketét. A kutatócsoport bizonyítékot talált arra, hogy az Acreben fennmaradt erdők ennek az ősi agro-erdőgazdálkodási gyakorlatnak az örökségei.

„A mai pusztító és fenntarthatatlan földhasználat igazolására nem szabad felhasználni az általunk feltárt bizonyítékokat” – hangoztatta Watling. (MTI)

KLARA gyógyító és javasasszony a leghatékonyabban, gyógynövényekkel, talizmánokkal, a legrövidebb idő alatt oldja meg az önk problémáit. Segít az átkok és kötések feloldásában, szétesett családokat egyesít, sikert visz otthonukba és vállalkozásukba, segít az impotenciában, epilepsziában, alkoholizmusban, depresszióban, psoriasisban, reumában, gyógyíthatatlan betegségekben stb. szenvedőknek.

Köszönetnyilvánítások: a marosvásárhelyi Kelemen hálás, mert Klara segítségével meggyógyult epilepsziás gyermeke; Dicsőben Karina visszakarta kedvesét; Margit Gyergyóban kigyógyult a depresszióból és sikeres lett az üzlete; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Corina köszöni, hogy férje kigyógyult az impotenciából, alkoholizmusból; a marosvásárhelyi Enikő köszöni, hogy ismét együtt lehet kedvesével. Hívják bizalommal Klara asszonyt! Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)





# Páratlan munkaaajánlat!

Toborzó  **kastamonu**



Szombat, február 11., 10 és 18 óra között  
**MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ**

Gyere el, hogy részleteket tudj meg arról, hogyan építhetsz magadnak karriert a Kastamonu Románia Rt. keretében. Mérnököket toborzunk az összes műszaki területről, automatizálási mérnököket, gépészmérnököket, villasmérnököket, targoncásokat, termelési operátorokat, adminisztratív személyzetet és még sok más munkakörbe.

Ingyenes szállítást biztosítunk Marosvásárhelyről.

Versenyképes fizetés és számos béren felüli juttatás!

Várunk, hogy jobban megismerjük egymást!



**ETV**  
**ZEBRA**  
HÉTFŐN 20 ÓRÁTÓL

Târgu Mureș 88,1 MHz | Sovata 102,1 MHz  
Marosvásárhely 88,1 MHz | Szováta 102,1 MHz

r • a • d • i • o



Reghin 94,7 MHz | Sighișoara 104,3 MHz  
Scăsoșeni 94,7 MHz | Segesvár 104,3 MHz

Spălătorie și detailing auto

**Beltrand**

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás  
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás  
– szőnyegmosás

**Marosvásárhely**  
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902  
0740-393-060

A Surub Trade Kft. csavargyárába keresünk munkatársakat a következő munkakörbe:

### csomagoló

#### Elvárásaink:

- pontosság
- figyelmesség
- jó fizikai kondíció
- megbízhatóság
- lojalitás

#### Amit kínálunk:

- stabil, modern munkahely
- állandó fejlődési lehetőség
- versenyképes bérezés

Önéletrajzokat személyesen a cserefalvi gyárban (Stejeriș, nr.115) lehet leadni, illetve e-mailben a [hr@surubtrade.ro](mailto:hr@surubtrade.ro) címre küldeni. Érdeklődni a 0745-043-920-as telefonszámon lehet.

Dr. **Bernády György** Közművelődési Alapítvány

**ADÓJA 2%-ÁVAL**  
támogassa a  
**BERNÁDY HÁZAT!**

Köszönjük mindazoknak, akik az elmúlt években a marosvásárhelyi Dr. Bernády György Közművelődési Alapítványt támogatták.

— minden állampolgár rendelkezhet személyi jövedelemadója 2%-ával  
— ha nem rendelkezik felele, az az összeg az államkasszába kerül!

**TÁMOGASSA 2017-BEN IS**

Marosvásárhely 20 évi működő szellemi és kulturális magyart központja!

Az Alapítvány székhelyén (Horea utca 5) szombat naponta 09-18:00 óra között:  
Biztosítjuk a nyomtatványt.  
Kiszájtjuk.  
Eljuttatjuk az adóhivatalhoz.

Tel./Fax: +40 265 265 855 — Mobil: 0758 339 220

all hits radio

**atlasfm**

**106.4 FM**

**TG.MUREȘ**

GREAT MUSIC FOR A GREAT CITY!

 AtlasFmMures • [atlasfm@kptv.ro](mailto:atlasfm@kptv.ro)

**Marosvásárhelyi 96 FM**  
**Rádió 106,8 FM**  
**Románia 1323 AM**

 [www.marosvasarhelyiradio.ro](http://www.marosvasarhelyiradio.ro)

A Népújsághirdetési irodájában felveszünk  
APRÓHIRDETÉST  
a kolozsvári SZABADSÁGBA,  
a csíkszeredai HARGITA NÉPÉBE,  
a sepsiszentgyörgyi HÁROMSZÉKBE  
és az aradi NYUGATI JELENBE.

Üzleti sikereinek titka:  
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,  
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!